

Ter Apelkanaal Netversterking (TenneT)

NL.IMRO.1950.BP2308-on01

Gemeente Westerwolde

projectnummer 0479579.101
definitief revisie 0A
26 februari 2024

Ter Apelkanaal Netversterking (TenneT)

NL.IMRO.1950.BP2308-on01

Gemeente Westerwolde

projectnummer 0479579.101

definitief revisie 0A
22 april 2024

Auteurs

VdV
KD

Opdrachtgever

TenneT TSO B.V.
Utrechtseweg 310
6812 AR ARNHEM

Gecontroleerd:AK

datum	beschrijving	vrijgave
22 april 2024	definitief	JF

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding en doel	3
1.2	Ligging en begrenzing plangebied	3
1.3	Leeswijzer	6
2	Planbeschrijving	7
2.1	Huidige situatie	7
2.2	Beoogde situatie	8
3	Beleidskader	11
3.1	Rijksbeleid	11
3.1.1	Besluit algemene regels ruimtelijke ordening	12
3.1.2	Besluit ruimtelijke ordening	12
3.1.3	Klimaatakkoord	13
3.1.4	Elektriciteitswet 1998	13
3.1.5	Omgevingswet	14
3.2	Provinciaal beleid	15
3.2.1	Omgevingsvisie provincie Groningen	15
3.2.2	Provinciale omgevingsverordening	16
3.3	Regionaal beleid	17
3.3.1	RES 1.0 Groningen	17
3.4	Landschapontwikkelingsplan Oldambt, Westerwolde en Veenkoloniën	17
3.5	Gemeentelijk beleid	
3.5.1	Omgevingsvisie (ruimte voor dynamiek en rust in Westerwolde)	18
4	Omgevingsaspecten	19
4.1	Archeologie	19
4.2	Landschap en Cultuurhistorie	21
4.3	MER	22
4.4	Bedrijven en milieuzonering	24
4.5	Bodem	24
4.6	Ecologie	25
4.7	Stikstof	29
4.8	Luchtkwaliteit	31
4.9	Geluid	31
4.10	Water	32
4.11	Externe veiligheid	33
4.12	Kabels en Leidingen	33
4.13	Magneetvelden	35
4.14	Niet gesprongen explosieven	36
5	Juridische planopzet	37

5.1	Inleiding	37
5.1.1	Bestemmingsplan	37
5.2	Toelichting regels	37
5.2.1	Inleidende regels	37
5.2.2	Bestemmingsregels	37
5.2.3	Algemene regels	38
6	Economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid	40
6.1	Economische uitvoerbaarheid	40
6.1.1	Kosten	40
6.1.2	Zakelijk recht	40
6.1.3	Grondexploitatie	40
6.1.4	Planschade	40
6.1.5	Handhaafbaarheid	41
6.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	41
6.2.1	Overleg ex artikel 3.1.1. Bro	41
6.2.2	Participatie	43
6.2.3	Communicatie	43

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Aanleiding

TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) is landelijke netbeheerder van het hoogspanningsnet. Aanpassingen en uitbreidingen van het hoogspanningsnet zijn noodzakelijk. Dit is nodig om de energietransitie mogelijk te maken en het sterk stijgende aanbod van duurzame elektriciteitsproductie, zoals zonne- en windenergie op het netwerk te kunnen aansluiten en te transporteren. Daarnaast is uitbreiding van het hoogspanningsnet noodzakelijk om op termijn te kunnen voldoen aan de verwachte groei van de vraag naar elektriciteit.

De groei van duurzame opwekking in Nederland overtreft ruimschoots de eerdere verwachtingen. In het noorden van Nederland, voornamelijk in de provincies Groningen en Drenthe, zijn er veel verkenningen/initiatieven op het gebied van nieuwe zonne-parken. De verwachte groei in deze gebieden is zo sterk, dat deze niet gefaciliteerd kan worden op het huidige 110kV net. Wanneer deze hoeveelheden zonne-energie vermogen op het huidige 110kV net worden aangesloten, zullen ernstige overbelastingen in het 110 kV net optreden. Om deze redenen dient het 110 kV net aangepast te worden, en dienen extra koppelingen met het 380 kV hoogspanningsnet gerealiseerd te worden.

Daarom de bouw van nieuwe hoogspanningsstations Veenoord Boerdijk en Musselkanaal, het opdelen van de 380kV lijn Zwolle-Meeden in drie afzonderlijke 380 kV lijnen en het omvormen van het merendeel van de 1-circuit 110 kV verbindingen in 2-circuit verbindingen.

Onderdeel van deze netversterking vormt het versterken van de bestaande 110kV verbinding 'Zwolle-Meeden' tussen masten 097 en 201. Dit om te zorgen voor een goede aan- en afvoer van elektriciteit van het (verstopte) onderliggende 110kV-hoogspanningsnet op het hoofdnet (380kV). Aanpassing en/of verzwaring van verschillende masten, opstijpunten en verbindingen op dit deel van het tracé is daarom nodig.

Doel

Het doel van het bestemmingsplan is het planologisch mogelijk maken van een ondergrondse kabelverbinding van 110kV ten behoeve van de netversterking in Noord -Nederland. Daarnaast wordt een heel klein stukje van de bestaande bovengrondse hoogspanningsverbinding bij het nieuwe onderstation bestemd met een dubbelbestemming. Dit is niet correct gedaan in het onherroepelijke bestemmingsplan en wordt nu hersteld. In figuur 1.1 is dit weergegeven.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

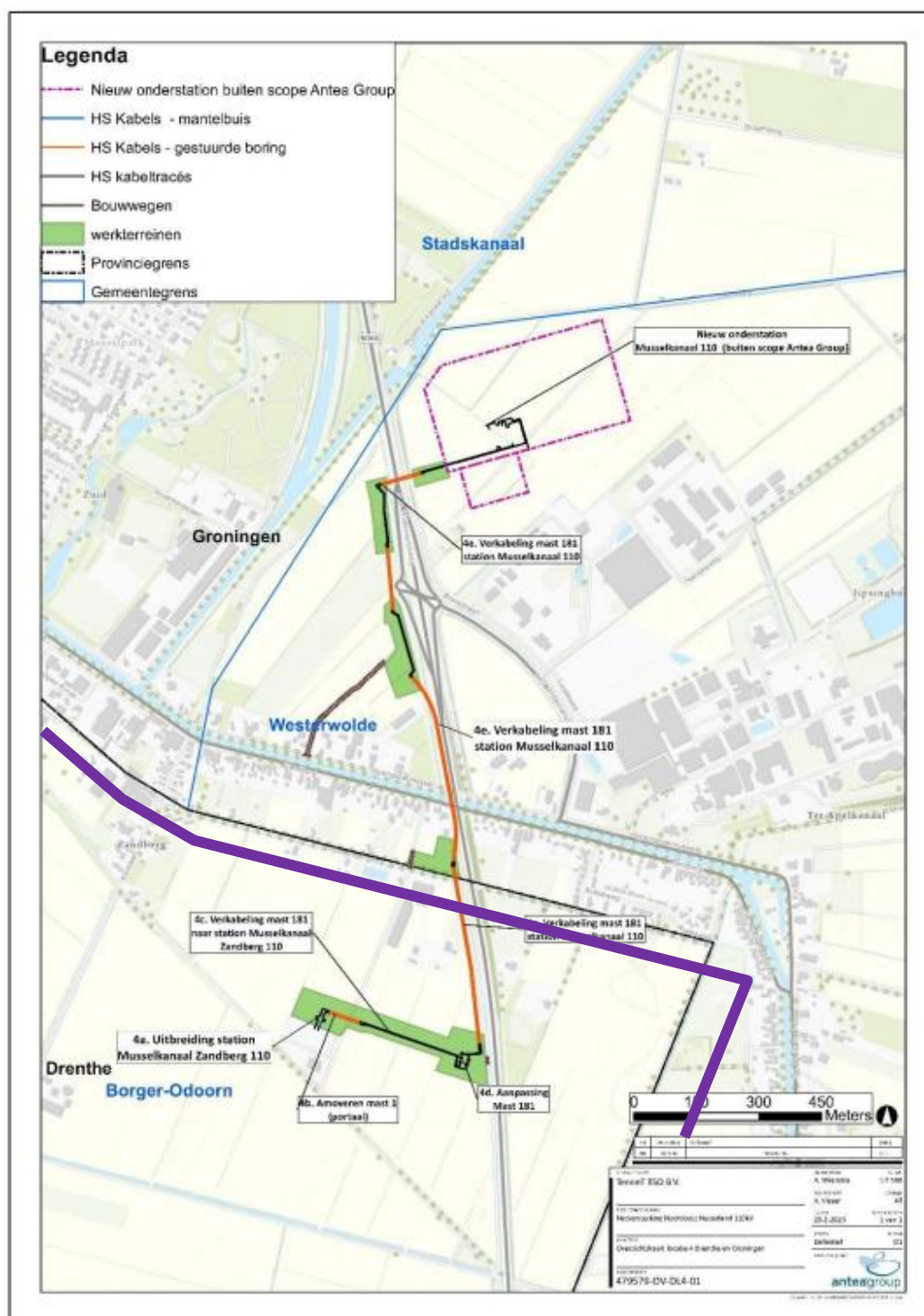
De nieuwe verbinding ligt in de gemeenten Borger-Odoorn en Westerwolde. De verbinding loopt van het hoogspanningsstation Musselkanaal Zandberg in Borger-Odoorn tot het nieuwe onderstation in de gemeente Musselkanaal. In figuur 1 en 2.1 is dit gebied weergegeven.

Het is van belang een onderscheid te maken tussen projectgebied enerzijds en plangebied anderzijds. Met plangebied wordt het gebied bedoeld wat binnen de gemeente Westerwolde ligt. Het projectgebied heeft betrekking over zowel het plangebied in Westerwolde als het plangebied in de gemeente Borger-Odoorn. Deze toelichting, regels en verbeelding hebben uitsluitend betrekking op het plangebied in de gemeente Westerwolde en de ondergrondse verbinding. Het

nieuwe onderstation is al met een aparte planologische procedure gerealiseerd. De bijbehorende onderzoeken beschouwen vaak het hele project in beide gemeenten. Het plangebied loopt van de provinciale/gemeente grens nabij de Schaapsbergweg en A.G. Wildervanckweg tot aan het hoogspanningsstation van TenneT ten noorden van het bedrijventerrein Groningen-Zuid.

Figuur 1.2: herstellen van de dubbelbestemming onderstation Musselkanaal (in het rode gebied).

Figuur 1.2: Projectgebied Westerwolde (noord van de (paarse) gemeentegrens) en Borger-Odoorn (zuidelijk van de (paarse) gemeentegrens).

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk twee wordt een beschrijving van het plan gegeven. Hierbij komen de huidige en de beoogde situatie aan bod. In hoofdstuk drie wordt het relevante ruimtelijke beleid van het Rijk, de provincie Groningen en de gemeente beschreven. In hoofdstuk vier wordt ingegaan op de verschillende omgevingsaspecten. In hoofdstuk vijf wordt een toelichting gegeven op de planregels en de verbeelding. In hoofdstuk 6 wordt ingegaan op de uitvoerbaarheid van het plan.

2 Planbeschrijving

2.1 Huidige situatie

In het plangebied zijn een aantal bestemmingsplannen van kracht. In onderstaande tabel zijn deze weergegeven.

Tabel 1.1: overzicht geldende bestemmingsplannen.

Naam plan	IMRO-code	Datum vaststelling	Vastgesteld door	Bestemmingen / gebiedsaanduidingen
De Linten	NL.IMRO.0048.BP0904-vs01	18 december 2012	Gemeente Vlagtwedde	Agrarisch – cultuurgrond Agrarisch - Bedrijf Wonen – Lint 1 Verkeer Water Bos Gebiedsaanduiding geluidszone - industrie
Windpark De Drentse Monden - Oostermoer	NL.IMRO.0000.EZip15WDMOM-3001	22 september 2016	Rijk	Dubbelbestemming Leiding – Kabeltracé
Weg Veendam – Ter Apel	NL.IMRO.0048.BP0907-vs01	25 september 2012	Gemeente Vlagtwedde	Agrarisch – 1 Verkeer Leiding – Gas Gebiedsaanduiding geluidszone – industrie
Station Zuid Groningen (TenneT)	NL.IMRO.0048.BP0907-vs01	15 december 2021	Gemeente Westerwolde	Groen Water Dubbelbestemming Leiding – Middenspanning Gebiedsaanduiding milieuzone – geluidzonebeheer
Bedrijvenpark Zuid Groningen, Geluidzonering	NL.IMRO.1950.BP1502-vs01	18 december 2019	Gemeente Westerwolde	Geluidzone - industrie

Naast bovenstaande zijn ook het facetbestemmingsplan parkeren Westerwolde en paraplubestemmingsplan geitenhouderijen 202 van toepassing. Het plangebied is grotendeels agrarisch en onbebouwd met uitzondering van lintbebouwing rondom het Musselkanaal. Langs het plangebied ligt een provinciale weg (A.G. Wildervanckweg). Aan de noordzijde van het plangebied komt het nieuw te bouwen hoogspanningsstation Musselkanaal. Het nieuw te bouwen station is al planologisch mogelijk gemaakt in een eerder bestemmingsplan.

Figuur 2.1: De rode lijnen geven de toekomstige tracé weer. De genummerde locatie geven de werkterreinen aan

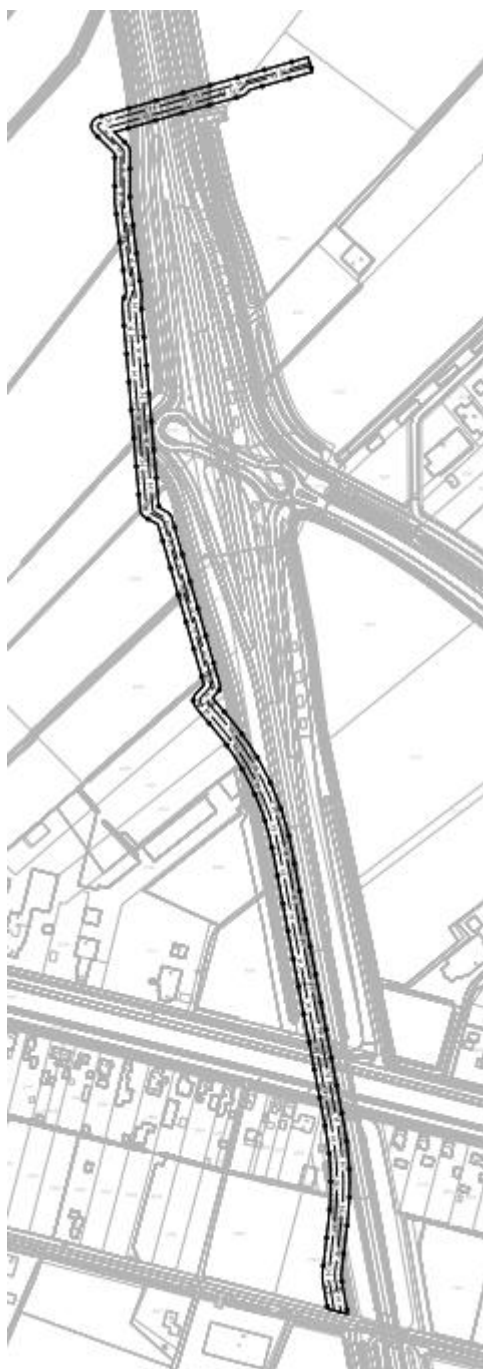
2.2 Beoogde situatie

De beoogde situatie is dat er vanaf de gemeentegrens tot hoogspanningsstation Musselkanaal een ondergrondse hoogspanningsverbinding wordt gerealiseerd. De hoogspanningsverbinding zal in de toekomst een deel uitmaken van een nieuwe verbinding tussen hoogspanningsstation Musselkanaal en hoogspanningsstation Musselkanaal Zandberg (gemeente Borger-Odoorn). De werkzaamheden bestaan voornamelijk aan het aanleggen van ondergrondse verkabeling, inclusief werkterreinen. In de bovenstaande figuur staan de werkterreinen binnen de gemeente Westerwolde weergegeven. De werkterreinen zullen na afloop (indien gelegen op landbouwgrond) cultuurtechnisch worden hersteld. Tevens zal er een klein stukje van een al bestaande bovengrondse verbinding ten noorden van hoogspanningsstation MSK worden bestemd met een dubbelbestemming. De kabel is per abuis niet juist bestemd bij het opstellen van het bestemmingsplan 'Station Zuid Groningen (TenneT) NL.IMRO.0048.BP0907-vs01.

Tabel 1: Overzicht werkerreinen en werkzaamheden Westerwolde

4e. Kabeltracés tussen mast 181 en Station Musselkanaal 110	Open ontgraving	20	Schaapsbergweg 60, Zandberg
		185	
		165	
		390	
	HDD	430	
		460	
		150	
4e. Werkerreinen tussen mast 181 en Station Musselkanaal 110	Overig: mogelijk zettingsherstel, anders alleen ophogen en rijplaten leggen	105	Schaapsbergweg 60, Zandberg; Jipsingboermussel 54, Ter Apelkanaal; Jipsingboermussel 64, Ter Apelkanaal; Boswijklaan 7, Ter Apelkanaal
		6.250 m ²	
		11.485 m ²	
		6.900 m ²	
4e. Werkwegen tussen mast 181 en Station Musselkanaal 110	Overig: mogelijk zettingsherstel, anders alleen ophogen en rijplaten leggen	23.700 m ²	Schaapsbergweg 60, Zandberg; Jipsingboermussel 54, Ter Apelkanaal; Jipsingboermussel 64, Ter Apelkanaal; Boswijklaan 7, Ter Apelkanaal
		41	
		305	
		750	
		15	

Omdat ondergrondse hoogspanningsverbindingen belangrijke onderdelen van het net zijn en de positie hiervan vastgelegd moet worden, is een zo sterk mogelijk bescherming in het bestemmingsplan noodzakelijk. Voor ondergrondse verbindingen geldt dat een ongestoorde ligging gewenst is en dat een dubbelbestemming volstaat. De bestemmingen van de onderliggende bestemmingsplannen worden behouden en het plan voorziet enkel in het opleggen van een dubbelbestemming. De toekomstige aansluiting op het hoogspanningsstation Musselkanaal is mogelijk binnen de daar geldende bestemmingsregels.

Figuur 3: Uitsnede verbeelding nieuwe ondergrondse verbinding

3 Beleidskader

3.1 Rijksbeleid

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) biedt een duurzaam perspectief voor de Nederlandse leefomgeving. Hiermee kan worden ingespeeld op de grote uitdagingen die voor ons liggen. De NOVI biedt een kader, geeft richting en maakt keuzes waar dat kan. Tegelijkertijd is er ruimte voor regionaal maatwerk en gebiedsgerichte uitwerking. Omdat de verantwoordelijkheid voor het omgevingsbeleid voor een groot deel bij provincies, gemeenten en waterschappen ligt, kunnen inhoudelijke keuzes in veel gevallen het beste regionaal worden gemaakt. Met de NOVI zet de Rijksoverheid een proces in gang waarmee keuzes voor onze leefomgeving sneller en beter gemaakt kunnen worden.

Aan de hand van een toekomstperspectief op 2050, brengt de NOVI de langetermijnvisie in beeld. Het Rijk wil sturen op en richting geven aan nationale belangen. Die komen samen in vier prioriteiten:

- Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
- Duurzaam economisch groeipotentieel;
- Sterke en gezonde steden en regio's;
- Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

De druk op de fysieke leefomgeving in Nederland is zo groot, dat belangen soms botsen. Het streven vanuit de NOVI is combinaties te maken en win-win situaties te creëren. Soms zijn er scherpe keuzes nodig en moeten belangen worden afgewogen. Hiertoe gebruikt de NOVI drie afwegingsprincipes:

- Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies: in het verleden is scheiding van functies vaak te rigide gehanteerd. Met de NOVI wordt gezocht naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van de ruimte;
- Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal: wat de optimale balans is tussen bescherming en ontwikkeling, tussen concurrentiekracht en leefbaarheid, verschilt van gebied tot gebied. Sommige opgaven en belangen wegen in het ene gebied zwaarder dan in het andere;
- Afwentelen wordt voorkomen: het is van belang dat de leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie van inwoners zonder dat dit ten koste gaat van die van toekomstige generaties.

De NOVI benoemt 21 nationale belangen en opgaven waarop de nationale overheid zich in de NOVI richt. Eén van deze belangen is het 'realiseren van een betrouwbare, betaalbare en veilige energievoorziening, die in 2050 CO₂-arm is, en de daarbij benodigde hoofdinfrastructuur. Hoogspanningsverbindingen vanaf 110kV behoren tot het landelijk hoogspanningsnet en zijn onderdeel van dit nationale belang

Conclusie

De voorgenomen ontwikkeling past binnen de ambities van de NOVI, omdat het plan op integrale wijze een kwalitatief hoogwaardige bijdrage levert aan het verbeteren van de energie-infrastructuur en energiezekerheid biedt. Daarmee sluit het aan bij het nationale belang

'realiseren van een betrouwbare, betaalbare en veilige energievoorziening, die in 2050 CO₂-arm is.

3.1.1 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Het beleid dat in de SVIR is geformuleerd, is in het Besluit Algemene Regels Ruimtelijke Ordening (hierna: Barro) vastgelegd in regelgeving. In het Barro zijn nationale belangen vastgelegd waar provincies en gemeenten rekening mee moeten houden als zij inpassingsplannen en bestemmingsplannen opstellen. De elektriciteitsvoorziening is aangemerkt als een nationaal belang.

Voor hoogspanningsverbindingen, zijn de volgende regels opgenomen in het Barro:

- Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een hoogspanningsverbinding bevat het tracé van die hoogspanningsverbinding en laat het gebruik als hoogspanningsverbinding toe.
- Een bestemmingsplan wijst geen ander tracé van de hoogspanningsverbinding aan.
- In afwijking van het tweede punt kan, na schriftelijk advies van de beheerder van het hoogspanningsnet, een ander tracé voor de hoogspanningsverbinding worden aangewezen, mits de hoogspanningsverbinding als zodanig in het bestemmingsplan wordt gehandhaafd, het bestemmingsplan het gebruik van dat gewijzigde tracé als hoogspanningsverbinding toelaat en het tracé aansluit op het tracé van de hoogspanningsverbinding in de naastliggende bestemmingsplannen.

Het voorliggende bestemmingsplan is niet in strijd met de regels van het Barro.

3.1.2 Besluit ruimtelijke ordening

Het Besluit ruimtelijke ordening (hierna: Bro) geeft regels waar concrete ruimtelijke projecten aan moeten voldoen. Zo is in het Bro de ladder voor duurzame verstedelijking verankerd. Deze ladder is gericht op vraaggericht programmeren en het zorgvuldig benutten van ruimte. Hierbij moet ten eerste de behoefte aan de ontwikkeling worden beschreven en ten tweede moet bij buitenstedelijke ontwikkelingen worden gemotiveerd waarom deze niet binnenstedelijk plaats kan vinden.

Indien er sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling dan moet er getoetst worden aan de ladder voor duurzame verstedelijking. Er is sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling indien een project ziet op de ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen. Bij de beoordeling of er sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling wordt gekeken of sprake is van een nieuw beslag op de ruimte. Daarvan is in beginsel sprake als een nieuw ruimtelijk besluit meer bebouwing mogelijk maakt dan er op grond van het voorheen geldende planologische regime aanwezig was of volgens het voorheen geldende planologische regime kon worden gerealiseerd. Indien de ladder voor duurzame verstedelijking van toepassing is moet worden beschreven in hoeverre de voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een behoefte. Hoogspanningslijnen inclusief koppelpunten en stations worden niet als nieuwe stedelijke ontwikkeling beschouwd. Een toetsing aan de ladder voor duurzame verstedelijking kan daarom achterwege blijven. Het voorliggend bestemmingsplan voorziet in het uitbreiden en ondergronds verkabelen van hoogspanning verbindingen.

Conclusie

De voorgenomen ontwikkeling is niet in strijd met het Rijksbeleid.

3.1.3 Klimaatakkoord

Op 28 juni 2019 is het Klimaatakkoord gepresenteerd. Het centrale doel is het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen in Nederland met 49 % in 2030 ten opzichte van 1990. Het akkoord is opgesteld door het Klimaatberaad waarin voorzitters van de sectortafels en maatschappelijke organisaties, medeoverheden en niet-gouvernementele organisaties vertegenwoordigd zijn en bevat meer dan 600 afspraken om de doelstellingen te bereiken. Ook de nog lopende afspraken uit het Energieakkoord voor duurzame groei zijn integraal opgenomen in het Klimaatakkoord. Inmiddels is het Klimaatakkoord door een breed scala aan bedrijven en (branche)organisaties ondertekend. De afspraken in het Klimaatakkoord zijn opgesplitst in vijf pijlers (zie tabel 2).

Tabel 2: Pijlers en ambities van het Klimaatakkoord

Pijler	Ambitie
Gebouwde omgeving	3,4 Mton minder CO2 uitstoten dan in het referentiejaar door toenemend gebruik duurzame warmte en verbeterde isolatie
Mobiliteit	stimuleren elektrisch personenvervoer; inzetten op duurzame energiedragers; verduurzaming logistiek; verduurzaming personenmobiliteit
Industrie	59 % minder CO2 uitstoten dan in 1990 door systeemveranderingen op het gebied van energie en grondstoffengebruik
Landbouw en landgebruik	3,5 Mton minder CO2 uitstoten bovenop eerdere afspraken, met name in de veehouderij en glastuinbouw. Overige maatregelen hebben betrekking op veenweidegebieden, landbouwbodems en vollegrondsteelt, bomen, bos en natuur en voedselverspilling, reststromen en biomassa
Elektriciteit	84 TWh opwekking van hernieuwbare elektriciteit, onderverdeeld in 49 TWh Wind op zee en 35 TWh hernieuwbaar op land (>15 kW)

Conclusie

De voorgenomen ontwikkeling betreft het realiseren van een ondergrondse 110kV-kabelverbinding, opstijgpunten en uitbreiding van MSKZ. Deze netaanpassing is nodig om de transportcapaciteit te verhogen en aan de groeiende vraag naar en aanbod van elektriciteit te kunnen voldoen. Dit is het gevolg van een toename in elektriciteitsverbruik en de toegenomen opwekking van duurzame energie. De voorgenomen ontwikkeling in het plangebied houdt op deze manier verband met in ieder geval drie pijlers. Elektrisch rijden uit de pijler 'Mobiliteit' en duurzame verwarming van woningen uit de pijler 'Gebouwde omgeving' leiden tot extra elektriciteitsverbruik. Verder wordt er in de pijler 'Elektriciteit' gesproken over toenemende opwekking van hernieuwbare energie. Dit zal in grote mate decentraal worden ingevoerd op het hoogspanningsnet waardoor op veel plaatsen een grotere transportcapaciteit van het net noodzakelijk is. Dit plan sluit goed aan bij het Klimaatakkoord.

3.1.4 Elektriciteitswet 1998

De Elektriciteitswet 1998 stelt gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en heeft betrekking op de productie, het transport en de levering van elektriciteit. De mogelijkheden voor opwekking, levering en in- en uitvoer van elektriciteit en voor het gebruik van leidinggebonden elektriciteitswerken zijn hierin opgenomen, met inachtneming van het

belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functioneren van de elektriciteitsvoorziening. Voortkomend uit de Elektriciteitswet is de Netcode vastgesteld, waarin de voorwaarden voor de gedragingen van netbeheerders en afnemers staan. Op grond van de Netcode en de Elektriciteitswet 1998 is TenneT verantwoordelijk voor een veilig, betrouwbaar en doelmatig hoogspanningsnet in Nederland. Op basis van de Elektriciteitswet 1998 moet Enexis daarnaast onder andere de door haar beheerde netten in stand houden en aansluitingen aanbieden en realiseren voor degenen die daarom verzoeken.

Rijkscoördinatieregeling

De rijksoverheid kan bij projecten van nationaal belang de besluitvorming coördineren. Projecten op het gebied van energie-infrastructuur die van nationaal belang zijn, worden op grond van de Elektriciteitswet 1998 gecoördineerd door de minister van Economische Zaken en Klimaat. In de rijkscoördinatieregeling (RCR) worden de verschillende besluiten (vergunningen en ontheffingen) die voor een project nodig zijn tegelijkertijd en in onderling overleg genomen. Het gaat naast vergunningen en ontheffingen vaak ook om een rijksinpassingsplan. Voor hoogspanningsprojecten geldt dat projecten die bijdragen aan uitbreidingen en verzwaringen van het landelijk hoogspanningsnet op een spanningsniveau van 220 kilovolt (kV) of hoger onder de RCR vallen. Op het project dat door het voorliggende bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt, is de RCR niet van toepassing.

Conclusie

De voorgenomen ontwikkeling die mogelijk wordt gemaakt door middel van dit bestemmingsplan voorziet in de verantwoordelijkheden die voor TenneT zijn opgelegd in de Elektriciteitswet 1998 en de Netcode. De RCR niet van toepassing op dit planvoornemen.

3.1.5 Omgevingswet

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. De Omgevingswet betreft een wet die een verregaande vereenvoudiging van het stelsel van wetgeving voor de ontwikkeling en het beheer van de leefomgeving (omgevingsrecht) beoogt, door tientallen op dit moment vigerende wetten en honderden regels te bundelen in 1 nieuwe wet. De wet betekent een aanzienlijke inhoudelijke reductie van regels op het terrein van water, lucht, bodem, natuur, infrastructuur, gebouwen en cultureel erfgoed. Het overgangsrecht in de Invoeringswet Omgevingswet (IOW) en het Invoeringsbesluit Omgevingswet regelt de verhouding tussen nieuwe en bestaande regelgeving. Paragraaf 11.2 van de IOW bevat het overgangsrecht voor de kerninstrumenten van de Ow: de Omgevingsvisie, programma's, het omgevingsplan, de omgevingsverordening en waterschapsverordening, algemene rijksregels, de omgevingsvergunning, het projectbesluit en instructieregels. De uitwerking van het overgangsrecht kan overigens nog wijzigen in de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel voor de Invoeringswet Omgevingswet.

Procedure

Voor bestemmingsplannen geldt dat het oude recht van toepassing is op bestemmingsplannen waarvan de procedure van de terinzagelegging vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet is gestart. Op dit bestemmingsplan is derhalve de Omgevingswet nog niet van toepassing, omdat de officiële procedure van de terinzagelegging van dit bestemmingsplan plaatsvindt vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024. Ook is het overgangsrecht nu zo ingestoken dat alles wat in bestemmingsplannen, beheersverordeningen en omgevingsvergunningen is geregeld in beginsel gewoon geldig blijft na 1 januari 2024 als onderdeel van het omgevingsplan.

Conclusie

Het huidige recht blijft van toepassing op de procedure voor het opstellen van dit bestemmingsplan, omdat het ontwerpbestemmingsplan vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet ter inzage wordt gelegd. Bij de invoering van de Omgevingswet gaat dit bestemmingsplan over in het omgevingsplan. Hiermee vormt de Omgevingswet geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkelingen in dit bestemmingsplan.

Conclusie Rijksbeleid

De voorgenomen ontwikkeling is niet in strijd met het Rijksbeleid.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie provincie Groningen

De Omgevingsvisie is bevat de integrale lange termijnvisie van de provincie Groningen op de fysieke leefomgeving. De visie formuleert de belangen, ambities, rollen, verantwoordelijkheden en sturing van de provincie in het ruimtelijke domein. De geconsolideerde omgevingsvisie 2022 omvat de oorspronkelijke Omgevingsvisie provincie Groningen 2016-2020 die is vastgesteld op 1 juni 2016 en de actualisaties uit 2017, 2019, 2021 en 2022. De omgevingsvisie beschrijft elf provinciale belangen, onderverdeeld in vijf samenhangende thema's:

- **Ruimte**
 1. Ruimtelijke kwaliteit
 2. Aantrekkelijk vestigingsklimaat
 3. Ruimte voor duurzame energie
 4. Vitale landbouw
- **Natuur en Landschap**
 5. Beschermen landschap en cultureel erfgoed
 6. Vergoten biodiversiteit
- **Water**
 7. Waterveiligheid
 8. Schoon en voldoende water
- **Mobiliteit**
 9. Bereikbaarheid
- **Milieu**
 10. Tegengaan milieuhinder
 11. Gebruik van de ondergrond

Eén van de provinciale belangen is ruimte geven aan duurzame energie. Noord-Nederland is de Energyport van Nederland en de doorontwikkeling hiervan is belangrijk voor de positie van de provincie als internationaal energieknooppunt in Noordwest-Europa. De rol van internationaal energieknooppunt heeft Noord-Nederland voornamelijk te danken de fijnmazige energie-infrastructuur, het aanwezige energieproductievermogen, de kennispositie en de ruimtelijke kenmerken. De provincie Groningen draagt bij aan het ruimte geven voor duurzame energie door onder andere voor waarde te scheppen voor een goede energie-infrastructuur ten behoeve van

de veilige winning, transport en opslag van energie. In de omgevingsvisie wordt de ambitie uitgesproken om te zorgen voor zorgvuldige inpassing van hoogspanningsleidingen en deze waar mogelijk ondergronds te brengen.

De geconsolideerde Omgevingsvisie juni 2022 biedt ruimte voor de voorgenomen aanpassingen en realisaties. De voorgenomen ontwikkelingen sluiten aan bij het beleid van de provincie om hoogspanningsverbindingen zorgvuldig in te passen en waar mogelijk ondergronds te brengen.

Conclusie

De voorgenomen ontwikkeling past binnen de provinciale Omgevingsvisie.

3.2.2 Provinciale omgevingsverordening

De geconsolideerde Omgevingsverordening november 2022 omvat de oorspronkelijke Omgevingsverordening provincie Groningen 2016-2020 die is vastgesteld op 1 juni 2016 en de actualisaties uit oktober 2016, maart, november 2017, februari 2019, februari en juli 2021 en februari, mei en juni 2022. De Omgevingsverordening die op 1 juni 2016 en geactualiseerd in november 2022 is vastgesteld bevat regels voor de fysieke leefomgeving in de provincie Groningen. Deze regels richten zich op de thema's ruimtelijke ordening, water, infrastructuur, milieu en ontgrondingen. De geconsolideerde Omgevingsverordening november 2022 bevat geen relevante bepalingen die enkel betrekking hebben op energie-infrastructuur. Echter bevat de verordening wel bepalingen die betrekking hebben op de voorgenomen ontwikkeling.

Hoofdstuk 4 van de provinciale verordening heeft betrekking op de provinciale wegen en vaarwegen. In artikel 4.20 worden de verbodsbepalingen uiteengezet. Lid 2 van artikel 4.20 luidt als volgt:

Lid 2

Het is verboden van een weg gebruik te maken voor het leggen of laten liggen van riolen, duikers, leidingen, buizen en kabels, behoudens het bepaalde in de Telecommunicatiewet.

Echter kan er gebruik worden gemaakt van lid 10, waar de uitzonderingsbepalingen worden genoemd.

Lid 10

De in deze titel vervatte verbodsbepalingen gelden niet voor:

- a) onderhouds- en verbeteringswerken, die door of op last van Gedeputeerde Staten worden uitgevoerd;*
- b) het maken van lasgaten en huisaansluitingen voor de watervoorziening, de energievoorziening of de telecommunicatie op voorwaarde dat daarvoor geen verhardingen van de weg moeten worden opgebroken of gekruist.*
- c) Het voornemen om de onder het tiende lid, onder b, bedoelde werkzaamheden uit te voeren, meldt de belanghebbende ten minste twee weken van tevoren schriftelijk aan Gedeputeerde Staten.*

De kabel wordt door middel van een gestuurde boring aangelegd, hierdoor zal het gebruik van de provinciale weg geen hinder ondervinden van de aanleg. TenneT zal de benodigde vergunningen voor de aanleg van de kabelverbindingen aanvragen.

Conclusie

De geconsolideerde Omgevingsvisie november 2022 vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkelingen in het plangebied. Er wordt rekening gehouden met de regels uit de verordening.

3.3 Regionaal beleid

3.3.1 RES 1.0 Groningen

In de eerste versie van de Regionale Energiestrategie (RES) Groningen is de gezamenlijke energiestrategie van alle overheden in de regio Groningen vastgelegd. In de RES worden de volgende zaken behandeld:

- een bod voor de hoeveelheid op te wekken duurzame energie in de provincie Groningen;
- een eerste verkenning van de mogelijke warmtebronnen als alternatief voor aardgas;
- een overzicht met wat voor de energietransitie kenmerkend is aan Groningen; - maatschappelijke betrokkenheid, lokaal eigendom, zeggenschap en kansen voor werkgelegenheid;
- aandacht voor de diversiteit binnen de regio als het gaat om bijvoorbeeld landschap, cultuur en economische activiteiten.

Met betrekking tot elektriciteitsinfrastructuur wordt gesteld dat het uitvoeren van de uitbreidingsplannen voor de elektriciteitsnetwerken van TenneT en Enexis essentieel is voor het behalen van de doelstellingen voor duurzame elektriciteitsopwekking in de provincie Groningen.

Conclusie

De RES 1.0 Groningen vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling. De ontwikkeling voorziet in het uitbreiden van de elektriciteitsnetwerken van TenneT en draagt vervult daarmee een essentiële rol in het behalen van de doelstelling voor duurzame elektriciteitsopwekking in de provincie Groningen.

3.4 Landschapsontwikkelingsplan Oldambt, Westerwolde en Veenkoloniën

In maart 2006 is voor 13 gemeenten in Groningen en Drenthe het Landschapsontwikkelingsplan Oldambt, Westerwolde en Veenkoloniën vastgesteld, door de stuurgroep Oost en de stuurgroep Agenda voor de Veenkoloniën. In dit plan zijn de kernkwaliteiten van het landschap in en rondom Oldambt, Westerwolde en de Veenkoloniën beschreven. Het plangebied ligt aan de rand van het deelgebied de Westerwolde.. De belangrijkste kernkwaliteiten zijn:

- de open escomplexen, met een bolle ligging en steilranden
- de esdorpen met een gave nederzettingsstructuur en de monumentale bebouwingslinten van de randveenontginningen
- het beplantingspatroon met singels, houtwallen, esrandbeplantingen en broekbossen
- de restanten van de Eemslinie, met onder meer Oudeschans en de gerestaureerde vesting Bourtange
- Klooster Ter Apel.

Voor de verschillende deelgebieden zijn een streefbeeld en ontwikkelkansen bepaald. De ontwikkelkansen voor het deelgebied Westerwolde zijn vooral gericht op de bebouwingslinten, en beplantingspatroon.

Conclusie

Omdat de 110kV-kabelverbinding ondergronds wordt gerealiseerd, staat de voorgenomen ontwikkelingen het streefbeeld en de ontwikkelkansen voor het deelgebied Westerwolde niet in de weg

3.5 Gemeentelijk beleid

3.5.1 Omgevingsvisie (Ruimte voor dynamiek en rust in Westerwolde)

De gemeente Westerwolde heeft in december 2020 de omgevingsvisie vastgesteld. In deze omgevingsvisie wordt duurzaamheid als vertrekpunt benoemd voor de ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving van de gemeente. In deze Omgevingsvisie is, naast het landschap, duurzaamheid een rode draad en leidend principe. Duurzaamheid vullen we in als een samenhangend geheel van ecologische (planet), economische (profit) en sociale (people) belangen. Dit voor zowel de huidige als de toekomstige generaties. Duurzaamheid vereist het vinden van een evenwicht tussen deze drie basisbelangen.

In deze visie beschrijf de gemeente eveneens de energietransitie die het wil bereiken met zonneparken en kleine windmolens. Om de stroom die daar vandaan komt ook op het landelijke net te krijgen is versterking nodig. Dit bestemmingsplan draagt dus bij aan de noodzakelijke netversterking zodat de gemeente ook verder kan met de energietransitie en de keus die zij daarin gemaakt heeft.

In de gemeente Westerwolde is geen specifiek beleid aanwezig omtrent ondergrondse hoogspanningsverbindingen. In zijn algemeenheid is ook de gemeente Westerwolde gebaat bij een goed werkend energienet. Alle voorzieningen in de gemeente zijn afhankelijk van het elektriciteitsnet in de gemeente en daarbuiten. Deze netversterking draagt dan ook bij aan alle doelstellingen die de gemeente heeft.

4 Omgevingsaspecten

In dit hoofdstuk wordt de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan onderbouwd aan de hand van de relevante milieu- en omgevingsaspecten. Per aspect wordt kort ingegaan op het relevante kader. Vervolgens wordt per aspect, mede op basis van uitgevoerde onderzoeken, de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan aangetoond.

4.1 Archeologie

Kader

In de Erfgoedwet is de bescherming van het archeologisch erfgoed geregeld. Deze wet verplicht om bij de bestemming van de in het bestemmingsplan begrepen gronden, rekening te houden met de in de bodem aanwezige, dan wel te verwachten archeologische waarden. Archeologische waarden zijn in Nederland veelal onzichtbaar, aangezien ze grotendeels verborgen liggen in de bodem. Hierdoor zijn ze niet eenvoudig te karteren. Voor de onbekende waarden heeft de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW) opgesteld. Voor de bekende waarden is de Archeologische Monumentkaart (AMK) opgesteld. Bij bodemverstoringen dient getoetst te worden of de archeologische waarden niet verstoord of beschadigd worden.

Onderzoek

Bureauonderzoek

Er is een archeologisch (bureau) onderzoek opgesteld door Antea Group. In het rapport '*Antea Group Archeologie, 2022/267, bureauonderzoek, Netversterking Noordoost Nederland 110kV, verkabeling station MSK110, gemeente Westerwolde, d.d. 14 maart 2023*' zijn de resultaten hiervan beschreven. Dit rapport is als bijlage 1 aan deze toelichting toegevoegd. Onderstaand zijn de conclusies weergegeven van dit onderzoek.

In het plangebied kunnen archeologische resten worden verwacht uit de perioden laatpaleolithicum tot en met de nieuwe tijd. Hierbij geldt de hoogste verwachting voor de prehistorie t/m de ijzertijd. Deze resten zullen zich voornamelijk bevinden op de hoger gelegen dekzandruggen en de overgangen naar de lageregelegen zones. De gemeente Westerwolde beschikt niet over een eigen archeologische beleids- en/of verwachtingenkaart. Tevens zijn er binnen de betreffende gemeentelijke bestemmingsplannen geen archeologische dubbelbestemmingen aanwezig. In 2013 heeft Libau echter een bureauonderzoek uitgevoerd voor het bedrijvenpark Zuid-Groningen en AVEBE in het kader van de ontwikkeling van een nieuw bestemmingsplan. Hierbij is een hoge archeologische verwachting uitgesproken voor de gebieden waar (op basis van de bodemkaart) een podzolbodem wordt verwacht. Daarnaast heeft RAAP in 2021 een bureauonderzoek uitgevoerd in het kader van de Netversterking Noord-Oost Nederland. Ook in dit onderzoek wordt een hoge verwachting uitgesproken voor de hoger gelegen delen en de zandkoppen.

Figuur 4: Advieskaart op basis van de bodemkaart

(Selectie)advies

Het uitgevoerde bureauonderzoek adviseert een vervolgonderzoek in de vorm van een inventariserend veldonderzoek door middel van boringen (verkennende fase) uit te voeren. Hierbij ligt de focus op de (hoger gelegen) gebieden waar een podzolbodem wordt verwacht (geel op afbeelding 12), aangezien alleen op die plaatsen resten te verwachten zijn van bewoning uit de steentijd of ijzertijd. De bodemkaart geldt hierbij als advieskaart. Advisering op basis van de bodemkaart is conform de adviezen uit onderzoeken in de nabije omgeving (zie paragraaf 3.1).

Voor de beekdalzones (beekreidgronden) en de gooreidgronden wordt in eerste instantie een extensief booronderzoek aanbevolen, bedoeld om de intactheid en bodemopbouw (o.m. de dikte van het restveenpakket) te onderzoeken en daarmee de kans op de aanwezigheid van intacte archeologische resten in te schatten. De gebieden waarvoor een verkennend booronderzoek wordt geadviseerd omvatten werkterrein 1 (6600 m²), werkterrein 2 (11.600 m²) en het westelijke deel van werkterrein 4 (19.000 m²). De locaties waarvoor enkel een beekdalverwachting geldt betreft werkterrein 3 (6.800 m²) en het oostelijk deel van werkterrein 4 (17.000 m²).

Omdat het plangebied voor de ter inzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan nog niet vrijgegeven kon worden voor archeologie is de geldende dubbelbestemming gehandhaafd op de verbeelding zodat grondwerkzaamheden alleen kunnen plaatsvinden nadat het onderzoek is uitgevoerd en het plangebied vrijgegeven kan worden. Deze dubbelbestemming zorgt er ook voor dat het bevoegd gezag altijd een afweging kan maken omdat er een vergunningplicht van toepassing is. Daarmee vormde het aspect archeologie geen beperking voor de ter inzagelegging van het ontwerp bestemmingsplan.

Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. boringen

In navolging op de bovengenoemde bureauonderzoeken is door Antea Group een inventariserend veldonderzoek d.m.v. boringen uitgevoerd. In het rapport '*Antea Group Archeologie 2024/39, Inventariserend veldonderzoek d.m.v. boringen, Netversterking Noordoost Nederland 110 kV, uitbreiding station MSKZ110 en amoveren mast 001 te Zandberg, gemeente Westerwolde, d.d. 23 februari 2024*' staan hiervan de resultaten beschreven. Dit rapport is als bijlage 2 aan deze toelichting toegevoegd. Het doel van de verkennende fase van het veldonderzoek is het in kaart brengen van de bodemopbouw en het aantonen van eventuele bodemverstoringen. Het onderzoek heeft betrekking op een deellocatie 4, te weten de geplande verkabeling tussen mast 181 en het te bouwen station MSK110 in de gemeente Westerwolde.

Resultaten onderzoek

De bodemopbouw bestaat, over het algemeen van boven naar beneden, uit een omgewerkte bouwvoor/opgebrachte grond/verstoorde tussenlaag die is gelegen op dekzand, of op restveen met daaronder dekzand. Het dekzand is tot het moedermateriaal afgetopt. Er werd nergens een (deels) intact podzolprofiel aangetroffen. Er zijn geen archeologische indicatoren (zoals houtskool, vuursteen of aardewerkscherven) aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van een vindplaats in het gebied. Het gaat hier echter wel om een verkennende fase van het inventariserend veldonderzoek door middel van boringen. Het doel van de verkennende fase van het veldonderzoek is het in kaart brengen van de bodemopbouw en het aantonen van eventuele bodemverstoringen. De kans op de aanwezigheid van een vindplaats wordt, gezien de afgetopte bodem en diepe verstoring van de C-horizont, echter laag ingeschat.

Conclusie

Aanbevolen wordt om het thans onderzochte onderzoeksgebied vrij te geven ten gunste van de voorgenomen ontwikkeling. Daarmee vormt het aspect archeologie geen beperking voor het bestemmingsplan. De in het ontwerp bestemmingsplan opgenomen dubbelbestemming ter bescherming van eventuele aanwezige archeologische resten is door dit onderzoek ook van de verbeelding verwijderd.

4.2 Landschap en Cultuurhistorie

Kader

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening is het verplicht om in een bestemmingsplan een beschrijving op te nemen van de manier waarop er rekening is gehouden met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden (gebouwd erfgoed, cultuurlandschap en archeologie). Hierbij gaat het om zowel beschermde objecten en structuren, als niet beschermde objecten als structuren. Daarnaast dient in het kader van een goede ruimtelijke ordening in de planvorming rekening te worden gehouden met het aspect landschap. Hierbij gaat het om kenmerkende ruimtelijke patronen/structuren, karakteristieke beplantingsvormen en gebruikte soorten, de ruimtelijke opbouw van bebouwing in een gebied en natuurwaarden in de omgeving.

De bescherming van archeologisch en cultureel erfgoed in Nederland is vastgelegd in de Erfgoedwet, die op 1 juli 2016 in werking is getreden. De Erfgoedwet is in de plaats gekomen van zes wetten en regelingen op het gebied van cultureel erfgoed, waaronder de Monumentenwet 1988. Onderdelen van de Monumentenwet, die van toepassing waren op de fysieke leefomgeving gaan naar de Omgevingswet, die naar verwachting in 2023 van kracht wordt. Voor deze onderdelen is daartoe in de Erfgoedwet voor de periode 2016 – 2023 een overgangsregeling opgenomen.

Het uitgangspunt bij ruimtelijke ontwikkelingen is om het binnen een plangebied aanwezige cultuurhistorische erfgoed te behouden. Dit houdt in dat bescherming moet worden geboden aan de aanwezige Rijksmonumenten, provinciale en gemeentelijke monumenten. Met als doel cultuurhistorische belangen te laten meewegen in de ruimtelijke ordening is per 1 januari 2012 het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd. Daarmee zijn gemeenten verplicht in een bestemmingsplan een beschrijving op te nemen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden rekening is gehouden. Dat betekent dat een analyse moet worden verricht naar de cultuurhistorische waarden in een bestemmingsplangebied en dat daar conclusies aan moeten worden verbonden die in een bestemmingsplan verankerd worden.

Kwaliteitsgids Groningen

Voor de provincie Groningen is de kwaliteitsgids Groningen opgesteld. Hierin worden de landschappelijke, cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteiten van (de verschillende deelgebieden in) de provincie Groningen beschreven. De kwaliteitsgids is gebaseerd op eerdere beleidsstukken met betrekking tot landschap, zoals het landschapsontwikkelingsplan Oldambt, Westerwolde en Veenkoloniën (2006) en de Beleidsnotitie Landschap (2014). Het planvoornemen ligt in deelgebied Westerwolde. Karakteristiek voor dit deelgebied is:

- kleinschalige beslotenheid met afwisselend esgehuchten, esdorpen, essen op dekzandkoppen met akkercomplexen, hooilanden in de beekdal, kleine bosjes en houtwallen;
- esdorpen markeren de randen van het beekdal;
- wegen en paden hebben een meanderend beloop;
- contrast tussen het kleinschalig besloten esdorpenlandschap en het rationele, open heideontginningslandschap;
- rationeel verkaveld jong heideontginningslandschap met verspreid liggende agrarische bebouwing.

Voor het behoud en de verdere versterking van de ruimtelijke kwaliteit van Westerwolde verdient bij nieuwe ontwikkeling de aansluiting op de volgende kenmerken de aandacht:

- de samenhang van de kenmerkende structuren van met afwisselend de kleinschalige beslotenheid van esdorpen en
- gehuchten met kleine bosjes en houtwallen op de hoger gelegen delen, open essen op dekzandkoppen met akkercomplexen, en open hooilanden in het nattere beekdal; - de schaal en het karakter van de historisch gegroeide dorpsstructuur;
- het contrast tussen het kleinschalig besloten esdorpenlandschap met meer organische vormen en het rationele, open heideontginningslandschap;
- de duidelijke randen van Estdorpen die de overgang naar de essen markeren, en geen geleidelijke overgangen te creëren;
- de clusters van verspreide boerderijen, 'hoeves' bij de esdorpen;
- de verspreide bebouwing in esgehuchten met Westerwoldse boerderijen;
- de onregelmatig organisch gegroeide, dun bebouwde en groene linten met ontginningsboerderijen met komvorming op kruispunten in het heideontginningslandschap;
- het relatief groene en bosrijke karakter van de esdorpen op de hoger gelegen delen, door streekeigen beplanting hier te concentreren.

Onderzoek

In het plangebied liggen geen Rijks-, provinciale of gemeentelijke monumenten, is geen sprake van beschermde stads- of dorpsgezichten en komen geen gebieden van aardkundige waarde voor. Ook gelden er in het plangebied geen dubbelbestemmingen voor cultuurhistorische of landschappelijke waarden. In de kwaliteitsgids Groningen staat het plangebied aangeduid als landschapstype 'heide-ontginningenlandschap'. De hoofdstructuur van dit landschap bestaat uit rechte heideontginningswegen met verspreide bebouwing en plaatselijk bos. De essentiële elementen en kenmerken in dit landschap zijn grootschalige openheid en vestingen, ondersteund door (bebost) stuifzandrelief en heidevelden. Het plangebied raakt aan een karakteristieke waterloop, maar voorziet niet in wijziging van deze waterloop. Het Ter Apelkanaal wordt door middel van een boring gekruist waardoor geen effecten op deze lijnelementen optreden.

Conclusie

Het plan voorziet niet in de wijziging of wezenlijke aantasting van beeldbepalende of belangrijke (cultuurhistorische) landschapselementen. De nieuw kabel komt ondergronds te liggen. Daarom vormen de aspecten landschap en cultuurhistorie geen belemmering voor dit plan.

4.3 MER

Kader

Voor plannen en besluiten die ontwikkelingen bevatten die (mogelijk) belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben, geldt de verplichting om de procedure voor milieueffectrapportage te doorlopen of te beoordelen of het doorlopen van een dergelijke procedure noodzakelijk is (een m.e.r.-beoordeling). Op die manier krijgt milieu een volwaardige rol in de afweging van belangen. De milieueffectrapportage is geregeld in de Wet milieubeheer en nader uitgewerkt in de AMvB Besluit m.e.r. De categorieën van activiteiten waarbij deze verplichting aan de orde is, zijn vastgelegd in het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.). Het Besluit m.e.r. bestaat uit een hoofddeel en een bijlage. De activiteiten die belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben, staan genoemd in de bijlagen van het Besluit milieueffectrapportage. Het gaat om de C-lijst en de D-lijst waarin alle activiteiten staan genoemd waarvoor m.e.r.-verplichtingen kunnen gelden. De aard en omvang van de activiteit bepaalt in belangrijke mate welke verplichtingen gelden ten aanzien van de rapportages. Er is sprake van een vormvrije m.e.r.-beoordeling, een m.e.r.-beoordeling of een m.e.r.-plicht. De gevallen waarvoor een milieueffectrapportage verplicht is, staan in onderdeel C. De gevallen waarvoor een m.e.r.-beoordeling verplicht is, staan in onderdeel D. De gevallen in onderdeel D zijn overigens indicatief. De verplichting voor een m.e.r.-beoordeling geldt ook wanneer op grond van de selectiecriteria in bijlage III bij de EEG-richtlijn milieu-effectbeoordeling niet kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Deze omstandigheden zijn:

1. de kenmerken van de projecten (omvang project, gebruik van natuurlijke hulpbronnen, productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder, risico en ongevallen en de cumulatie met andere projecten);
2. de plaats van de projecten (bijzondere gebieden, bestaand grondgebruik, rijkdom/kwaliteit/regeneratievermogen van natuurlijke hulpbronnen van het gebied, het opnamevermogen van het natuurlijk milieu);
3. de kenmerken van de potentiële effecten (in samenhang met de eerste twee criteria: bereik, grensoverschrijdende karakter van het effect, orde/grootte/complexiteit effect, waarschijnlijkheid effect, duur/frequentie/onomkeerbaarheid van het effect).

Gelet op de wetswijziging per 16 mei 2017 moet er voor de aanleg van een ondergrondse hoogspanningsleiding op grond van het Besluit m.e.r. bijlage D een aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling door de initiatiefnemer worden opgesteld, op basis waarvan de gemeente een besluit neemt over de m.e.r.-beoordelingsplicht.

Tabel 4.1: besluit m.e.r. (bijlage D)

	Kolom 1	Kolom 2	Kolom 3	Kolom 4
	Activiteiten	Gevallen	Plannen	Besluiten
D 24.2	De aanleg, wijziging of uitbreiding van een ondergrondse hoogspanningsleiding.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een leiding met: 1° een spanning van 150 kilovolt of meer, en 2° een lengte van 5 kilometer of meer in een gevoelig gebied als bedoeld onder a, b (tot 3 zeemijl uit de kust) of d van punt 1 van onderdeel A van deze bijlage.	De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en de plannen, bedoeld in de artikelen 3.1, eerste lid, 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van die wet.	Het plan, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Wet ruimtelijke ordening dan wel bij het ontbreken daarvan van het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet of het besluit, bedoeld in artikel 6.5, onderdeel c, van de Waterwet.

Onderzoek

Er is een vormvrije m.e.r.-beoordeling opgesteld door Antea Group. In het rapport *'Aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling, locatie 4b gemeente Westerwolde, d.d. 23 november 2023* zijn de resultaten hiervan beschreven. Dit rapport is als bijlage 9 aan deze toelichting toegevoegd. Onderstaand zijn de conclusies weergegeven van dit onderzoek. In het kader van deze notitie en de onderzoeken in het kader van de ruimtelijke onderbouwing (toelichting bestemmingsplan) is in voldoende mate inzicht gekregen in de milieugevolgen van de beoogde ontwikkeling. Gelet op de kenmerken van het project, de locatie van het project en de kenmerken van de effecten van het project, moet worden geconcludeerd dat het project niet leidt tot milieueffecten van dusdanige omvang dat sprake kan zijn van 'belangrijke nadelige milieugevolgen'. Er is daarom geen aanleiding of noodzaak voor het doorlopen van een formele m.e.r.-beoordelingsprocedure of m.e.r. procedure.

Conclusie

Gelet op het voorstaande wordt voorgesteld om op basis van deze aanmeldnotitie te besluiten dat geen milieueffectrapportage nodig is.

4.4 Bedrijven en milieuzonering

Kader

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Milieuzonering betekent het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies (zoals wonen en recreëren) anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. De onderlinge afstand

moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast. Milieuzonering heeft twee doelen:

- het zoveel mogelijk beperken of voorkomen van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven zodat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen verrichten

Onderzoek

Ondergrondse hoogspanningsverbindingen vallen niet onder de functies die milieuhinder veroorzaken en zijn daarom niet opgenomen in de handreiking van de VNG. Daarnaast zijn hoog-niet milieuhindergevoelig. Eventueel in de omgeving aanwezig zijnde milieuhinder veroorzakende bedrijven of functies vormen enerzijds geen belemmering voor de realisatie van de benodigde verbindingen en de ontwikkeling van deze bedrijven of functies wordt anderzijds niet belemmerd.

Conclusie

Het aspect bedrijven en milieuzonering vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

4.5

Bodem

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening dient in verband met de uitvoerbaarheid van een plan rekening te worden gehouden met de bodemgesteldheid in het plangebied. Met andere woorden: is de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem geschikt voor de beoogde bestemming(en)/functie(s)? Is er bodemverontreiniging die de functiedoelen kan frustreren, levert dit gezondheidsrisico's, ecologische risico's of verspreidingsrisico's op en kan er tijdig iets aan gedaan worden? Uitgangspunt is dat de bodemkwaliteit geen onaanvaardbaar risico oplevert voor de gebruikers van de bodem. Bovendien mag de bodemkwaliteit niet verslechteren door grondverzet (bijvoorbeeld graafwerkzaamheden). Dit is het zogenaamde stand still-beginsel.

Onderzoek

Vooronderzoek

In het plangebied is een historisch bodemonderzoek uitgevoerd door Antea Group. In het rapport '*Milieuhygiënisch vooronderzoek (NEN5725), Netversterking Noordoost Nederland 110 kV, Locaties 1 t/m 5, d.d. 10 november 2022*' zijn de resultaten hiervan beschreven. Dit rapport is als bijlage 3 aan deze toelichting toegevoegd.

Uit het historisch bodemonderzoek is voortgekomen dat er over het tracé verspreid meerdere dempingen, kavelpaden en dammen aanwezig zijn. Onduidelijk is wat de kwaliteit is van de gebruikte grond en of hier bouw- of sloofafval is gebruikt.

- Op de aan te leggen werkweg aan de Jipsingboermussel 51 en 54 is een grindpad aanwezig waar in het verleden mogelijk puin heeft gelegen en waar ook puin zichtbaar is op het maaiveld. Nabij nummer 64 is daarnaast een pad gesloopt waar mogelijk sloofafval van is toegepast in het pad. Dit betreffen paden uit omstreeks 1910. Verder worden de werkwegen op een tweetal dammen aangelegd ten noorden van de Jipsingboermussel 64 en aan de Boswijklaan nabij nummer 7. Dit is potentieel asbestverdacht.
- Op de werkterreinen op het verkabelingstracé tussen mast 181 en MSK110 zijn verder diverse voormalige kavelpaden en dempingen uit de jaren '50 tot '80 aanwezig. Ook

deze zijn potentieel asbestverdacht indien daar tijdens veldonderzoek puin wordt aangetroffen.

- Nabij Jipsingboermussel 54, 51 en op het terrein van nieuw te bouwen station MSK110 zijn te dempen sloten gelegen alwaar geen noemenswaardige waterbodembelasting bekend en geen noemenswaardig verhoogde gehalten worden verwacht.

Aanbevelingen

- Voor grondroerende werkzaamheden binnen de verdachte bodemlocaties zoals benoemd in het vooronderzoek dient verkennend bodemonderzoek op basis van de NEN 5740 of verkennend asbestonderzoek op basis van de NEN 5707/NEN 5897, te worden uitgevoerd om de milieuhygiënische bodemkwaliteit te bepalen.
- Bij het aantreffen van (bijmengingen met) onvoorzien puin in het opgeboorde materiaal dient tevens een verkennend asbestonderzoek conform NEN 5707 of NEN 5897 uitgevoerd te worden.

Verkennend bodemonderzoek

In opdracht van TenneT TSO B.V. heeft Antea Group een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd in navolging op het bovengenoemde vooronderzoek. In het rapport '*Rapport verkennend bodemonderzoek, deellocatie 04 Netversterking Noordoost Nederland, Schaapsbergweg 58 Zandberg tot Jipsingboermussel 64 te Ter Apelkanaal, d.d. 22 februari 2024*' staan de resultaten beschreven. Dit rapport is als bijlage 4 aan deze toelichting toegevoegd. Het doel van het verkennend bodemonderzoek is het vaststellen van de actuele milieuhygiënische kwaliteit van de bodem ter plaatse van het werkgebied. Met het bodemonderzoek wordt vastgesteld of er sprake is van een bodemverontreiniging en zo ja, of deze een belemmering vormt voor de voorgenomen werkzaamheden. Het verkennend bodemonderzoek is gebaseerd op de richtlijnen uit de NEN5740: 2023 (Onderzoeksstrategie bij verkennend onderzoek).

De verkennende bodemonderzoeken hebben plaatsgevonden in juli 2023 tot februari 2024 ter plaatse van:

- Uitbreiding Station MSKZ110;
- Mast 1 (MSKZ-MSKS-110-PORTAAL);
- Mast 181 (ZL-MEE-380-181);
- Te verkabelen tracés daartussen en kabeltracé naar nieuw te bouwen station MSK110 (ten oosten van de Boswijklaan).

De conclusies en aanbevelingen van dit onderzoek staan hieronder genoemd.

Zintuigelijk waarnemingen

Er zijn binnen het gehele projectgebied ter plaatse van de vermeende dempingen bijmengingen met hout, plantenresten en in een enkele boring, resten slib waargenomen in de zandige ondergrond. Ter plaatse van de dammen en kavelpaden is aan de Jipsingboermussel 54, 64 en Schaapsbergweg 60, puin aangetroffen.

Grond

Er zijn geen verhoogde gehalten aangetoond boven de interventiewaarde bodemkwaliteit in de boven- en de ondergrond met uitzondering van een sterk verhoogd gehalte aan PCB en asbest in de grond en het puin van het kavelpad aan de Jipsingboermussel 64.

Grondwater

In het grondwater zijn geen componenten in concentraties boven de signaalwaarden van de Provincie Groningen aangetoond.

Aanbevelingen

De onderzoeksresultaten geven aanleiding tot het uitvoeren van vervolgonderzoek ter plaatse van het kavelpad aan de Jipsingboermussel 54 en de baksteenhoudende ondergrond ter plaatse van boring 4-100A. Dit wordt uitsluitend aanbevolen wanneer daadwerkelijk gegraven gaat worden in de kavelpaden en dieper dan 0,5 m-mv ter plaatse van genoemd boorpunt 4-100A. Op dat moment is ook een melding MBA Graven noodzakelijk (vanwege het sterk verhoogde gehalte aan PCB) en een melding Besluit Asbestwegen noodzakelijk voor werkzaamheden in het kavelpad bij nummer 64.

Daarnaast is het formeel verboden om een asbestweg in bezit te hebben. Hiervoor geldt een meldplicht. Aanbevolen wordt om de perceeleigenaar op de hoogte te brengen van de aanwezigheid van dit pad door deze rapportage beschikbaar te stellen. Met onderhavig onderzoek is de actuele milieuhygiënische kwaliteit van de bodem ter plaatse van het overige werkgebied in voldoende mate vastgesteld. Op basis van de CROW400 is bij de geplande graafwerkzaamheden de veiligheidsklasse 'basishygiëne' van toepassing, met uitzondering van het graafwerk in de kavelpaden. Hiervoor geldt de veiligheidsklasse Zwart niet-vluchtig (asbest).

Conclusie

Uit het verkennend bodemonderzoek blijkt dat er mogelijk nader onderzoek nodig is:

- ter plaatse van het kavelpad aan de Jipsingboermussel 54 en de baksteenhoudende ondergrond ter plaatse van boring 4-100A wordt nader onderzoek uitsluitend aanbevolen wanneer daadwerkelijk gegraven gaat worden in de kavelpaden en dieper dan 0,5 m-mv ter plaatse van de genoemde boring.
 - Op dat moment is ook een melding MBA Graven noodzakelijk (vanwege het sterk verhoogde gehalte aan PCB) en een melding Besluit Asbestwegen noodzakelijk voor werkzaamheden in het kavelpad bij nummer 64.

Mocht in bovengenoemd gebied gegraven gaan worden dan zal TenneT voorafgaand onderzoek laten plaatsvinden. Met deze resultaten vormt het aspect bodem geen belemmering voor het bestemmingsplan.

4.6 Ecologie

Kader

Ontwikkelingen kunnen effect hebben op beschermde natuurwaarden. Dit betreft potentiële effecten op vogel- en vleermuissoorten, maar ook effecten op beschermde natuurgebieden zijn mogelijk. De Wet natuurbescherming (Wnb) bevat alle regels voor de bescherming van zowel soorten als natuurgebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming is het noodzakelijk om inzicht te hebben in de mogelijke effecten van het bestemmingsplan op de beschermde natuurwaarden.

Soortenbescherming

De bescherming van in het wild voorkomende planten- en diersoorten is vastgelegd in de Wet natuurbescherming. De Europese Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn zijn voor Nederland geïmplementeerd in deze wet. Op grond van de Wet natuurbescherming gelden diverse verbodsbepalingen, zoals het doden van specifiek aangewezen vogel- en vleermuissoorten.

Natura 2000 gebieden

Natura 2000 is een netwerk van Europese natuurgebieden. Deze gebieden zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen. In Nederland zijn deze richtlijnen geïmplementeerd in de Wet natuurbescherming. Nederland heeft ruim 160 Natura 2000-gebieden, waaronder het IJsselmeer en de Waddenzee. Per gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen vastgelegd voor de soorten waarvoor het gebied een belangrijke functie heeft. Activiteiten in Natura 2000-gebieden zijn alleen toegestaan als significant negatieve effecten op de gestelde instandhoudingsdoelstellingen zijn uitgesloten, of als een afweging heeft plaatsgevonden over alternatieven, dwingende redenen van groot openbaar belang en de inzet van compenserende maatregelen. In de passende beoordeling worden de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen bepaald. Daarbij dient ook een eventuele externe werking van een initiatief op nabijgelegen Natura 2000-gebieden te worden bepaald. De Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn bieden een juridisch kader dat verzekert dat menselijke activiteiten worden ondernomen op een wijze die de integriteit van Natura 2000-gebieden niet negatief beïnvloeden.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland. Wanneer (kleine) natuurgebieden en de daarin voorkomende soorten geïsoleerd komen te liggen, bijvoorbeeld door bebouwing en infrastructuur, bestaat het risico dat soorten niet kunnen overleven en het natuurgebied zijn waarde verliest. Door het aaneenschakelen van natuurgebieden wordt een bijdrage geleverd aan het voorkomen van deze achteruitgang van natuur en biodiversiteit (veelheid van soorten). Provincies wijzen de NNN-gebieden aan en deze worden op hun beurt vastgelegd in ruimtelijke plannen van de gemeenten. De ecologische hoofdstructuur is planologisch beschermd met het 'nee, tenzij'-principe. Nieuwe ontwikkelingen zijn niet toegestaan als deze het gebied aantasten, tenzij er geen alternatieven zijn en de ontwikkeling van groot openbaar belang is. Schadelijke effecten op de natuur dienen te worden gecompenseerd.

Onderzoek

In het plangebied is een natuurtoets uitgevoerd door Antea Group. In het rapport '*Natuurtoets, Netversterking Noordoost Nederland 110kV, (Locatie 4) Werkzaamheden MSKZ110-mast181-MSK110, d.d. 10 maart 2023*' zijn de resultaten hiervan beschreven. Dit rapport is als bijlage 5 aan deze toelichting toegevoegd. Onderstaand zijn de conclusies weergegeven van dit onderzoek.

Soortenbescherming

In de omgeving van het plangebied is geschikt biotoop aangetroffen voor beschermde soorten (Wnb) waarvoor geen algemene vrijstelling geldt. Het gaat om soorten uit de volgende soortgroepen: algemene broedvogels, jaarrond beschermde broedvogels, vleermuizen en kleine marterachtigen (bunzing en hermelijn). In tabel 3.1 van de natuurtoets zijn de conclusies ten aanzien van deze beschermde soorten opgenomen. De onderbouwing van de conclusies zijn beschreven in hoofdstuk 3 van de natuurtoets. Voor de overige soort(groep)en is beoordeeld dat vervolgstappen niet aan de orde zijn. Voor deze soorten en vrijgestelde soorten geldt wel de zorgplicht. In de onderstaande tabel staan de maatregelen die moeten worden genomen om overtreding van de Wnb te voorkomen. Wanneer deze maatregelen worden overgenomen is geen nader onderzoek naar soortbescherming nodig.

Tabel 4.2a: aanwezigheid beschermde soorten (bron: tabel 3.1 van de natuurtoets)

Soort(groep)	Essentieel leefgebied in (directe omgeving van) plangebied?	Nader onderzoek nodig?	Maatregelen?	Ontheffing Wnb aan de orde?
Vogels met een jaarrond beschermd nest in bomen	Ja, mogelijk nesten in bomen rondom het plangebied	Ja, indien in broedseizoen gewerkt wordt.	Ja zie tabel 3.3 of (in tweede instantie) tabel 3.2	Nee, mits de maatregelen uit tabel 3.3 worden opgevolgd.
Vogels (algemene broedvogels)	Ja, nestgelegenheid in o.a. bosschages, bomen, watergangen en landbouwpercelen.	Nee	Ja, zie tabel 3.3	Nee
Zoogdieren (diverse soorten vleermuizen) - verblijfplaatsen	Gebouwen en holtes in bomen nabij het plangebied geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende en boombewonende vleermuizen	Nee	Ja, zie tabel 3.3	Nee, mits de maatregelen uit tabel 3.3 worden opgevolgd.
Zoogdieren (bunzing en hermelijn)*	Mogelijk verblijfplaatsen in de omgeving van het plangebied aanwezig.	Ja, indien maatregelen uit tabel 3.3 niet opgevolgd kunnen worden.	Ja, zie tabel 3.3 of (in tweede instantie) tabel 3.2	Nee, mits de maatregelen uit tabel 3.3 worden opgevolgd.

* Alleen beschermd in de provincie Groningen. In de provincie Drenthe vrijgesteld.

Voor dit plangebied houdt dit in dat er op dit moment nader onderzoek plaatsvindt naar zoogdieren en vogels met een jaarrond beschermd nest.

Tabel 4.2.b: beschrijving nader onderzoek.

Soort	Onderzoeksmethode
Vogels met een jaarrond beschermd nest in bomen	- Controle op jaarrond beschermde nesten in het bladloze seizoen (circa december t/m maart). - Wanneer nesten aanwezig zijn uitvoeren nader onderzoek. Hierbij zijn 2 tot 4 bezoeken noodzakelijk gedurende maart t/m half mei (BIJ12, 2017). Hiervan is tenminste één bezoek nodig in juli/augustus voor laat broedende soorten, zoals wespandief en boomvalk.
Zoogdieren (bunzing en hermelijn)	Nader onderzoek middels het plaatsen van wildcamera's en/of struikrovers (uitsluitend in de provincie Groningen van toepassing) gedurende de meest actieve periode (maart t/m augustus).

Zorgplicht

Uit paragraaf de natuurtoets blijkt dat er in het plangebied soort(groep)en aanwezig (kunnen) zijn waarmee rekening dient te worden gehouden in het kader van de zorgplicht voor soorten. Maatregelen waaraan gedacht kan worden bij de invulling van de zorgplicht bij voorliggend planvoornemen zijn weergegeven in tabel 3.4 van de natuurtoets.

Tabel 4.3: beschrijving maatregelen om overtreding Wnb te voorkomen (bron: tabel 3.3 van de natuurtoets)

Soort(groep)	Maatregelen
Vogels met een jaarrond beschermd nest in bomen	• Uitvoeren werkzaamheden buiten het broedseizoen (circa maart t/m juli); • Indien dit niet mogelijk is controle aanwezigheid potentiële jaarrond beschermde nesten in bladloze seizoen benodigd (circa december t/m maart); • Indien nesten gevonden worden uitvoeren nader onderzoek naar gebruik ervan (zie tabel 3.2).
Algemene broedvogels	• Werken buiten het broedseizoen (circa maart t/m juli); • Indien dit niet mogelijk is kunnen (delen) van het werkterrein ongeschikt gemaakt worden OF • Controle op aanwezige broedvogels door een ecooloog.
Vleermuizen	• Lichtuitstraling voorkomen gedurende actieve periode (circa april t/m oktober) door verlichting uitsluitend te richten op werkterrein.
Zoogdieren (bunzing en hermelijn)	• Geen werkterreinen inrichten ter hoogte van begroeide sloten, greppels en/of perceel randen. • Indien dit niet mogelijk is dient nader onderzoek te worden uitgevoerd (zie tabel 3.2).

Natura 2000

In tabel 3.5 van de natuurtoets zijn de conclusies ten aanzien van beschermde Natura 2000-gebieden opgenomen. Stikstof wordt verder behandeld in paragraaf 4.6.

Tabel 4.4: maatregelen zorgplicht (bron: tabel 3.5 van de natuurtoets)

	Natura 2000
Zijn er Natura 2000-gebieden aanwezig waarop effecten kunnen optreden?	Ja, Lieftenshoek op 10 km afstand van plangebied.
Treden er negatieve effecten op of zijn deze te verwachten?	Ja, er kan sprake zijn van verzuring en vermesting door stikstofdepositie.
Zijn er vervolgstappen aan de orde?	Ja stikstofdepositieberekening met AERIUS. Besluit voor tijdelijke vrijstelling bouwprojecten op 2-11-2022 vernietigd door Hoge raad.
Wnb-vergunning of akkoord van de provincie noodzakelijk?	Nader te bepalen o.b.v. uitkomsten stikstofdepositieberekeningen

NNN en natuur buiten NNN

In tabel 3.6 van de natuurtoets zijn de conclusies ten aanzien van beschermde NNN-gebieden en natuur buiten NNN opgenomen.

Tabel 4.5: mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden (bron: tabel 3.6 van de natuurtoets)

	NNN
Op welke afstand van het plangebied ligt het dichtstbijzijnde NNN-gebied?	Circa 40 meter (natuur buiten NNN) en circa 2,5 km (NNN)
Is er sprake van toetsing van externe werking in de betreffende provincies?	Nee
Is er sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden of is dit te verwachten?	Nee, aangezien zowel de provincie Groningen als Drenthe geen externe werking kent.
Zijn er vervolgstappen aan de orde?	Nee
Afstemming met het bevoegd gezag aan de orde?	Nee

Conclusie

Op basis van deze natuurtoets worden aanvullende onderzoeken gedaan. Deze zijn bekend voordat het bestemmingsplan vastgesteld wordt.

4.7 Stikstof

Gelet op de Wet natuurbescherming en de Beleidsregels natuurbescherming van de provincie Groningen mag een plan alleen worden vastgesteld indien er geen significante gevolgen zijn voor een Natura 2000-gebied.

Stikstofemissie wordt veroorzaakt door verkeer, mobiele werktuigen, het houden van vee, mest, etc. Als gevolg daarvan kan stikstofdepositie plaatsvinden op grote afstand van de bron.

Projecten waarbij tijdens de uitvoering meer dan 0,00 mol/ha/jaar stikstofdepositie plaatsvindt op een Natura 2000-gebied zijn natuurvergunningplichtig. Projecten waarbij het gebruik resulteert in een toename van meer dan 0,00 mol/ha/jaar stikstofdepositie op een Natura 2000-gebied is niet toegestaan. Om te bepalen wat de toename door het gebruik is, wordt het toekomstige plan vergeleken met de feitelijke, legale, planologische situatie van het huidige plan.

Onderzoek

Er is een stikstofdepositie onderzoek opgesteld door Antea Group. In het rapport *'Stikstofdepositie-onderzoek, Gemeentes Borger-Odoorn en Westerwolde d.d. 21 februari 2024'* zijn de resultaten hiervan beschreven. Dit rapport is als bijlage 6 aan deze toelichting toegevoegd. Onderstaand zijn de conclusies weergegeven van dit onderzoek. Met behulp van het rekenprogramma AERIUS Calculator (versie 2023.1) is de mogelijke toename van stikstofdepositie in beeld gebracht. Voor de uitgangspunten en inhoud/onderbouwing wordt verder verwezen naar deze bijlage 6.

Conclusie

In het doorgerekende model is er geen sprake van stikstofdepositie op de omliggende Natura 2000-gebieden in Nederland en Duitsland.

4.8 Luchtkwaliteit

Kader

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer (Wm). In titel 5.2 van de wet zijn de bepalingen ten behoeve van luchtkwaliteit opgenomen.

Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wm in werking getreden. Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Hierin staat wanneer en op welke wijze overschrijdingen van de luchtkwaliteit dienen te worden aangepakt. Het programma houdt rekening met nieuwe ontwikkelingen zoals bouwprojecten of de aanleg van infrastructuur.

Projecten die passen in dit programma, hoeven niet meer te worden getoetst aan de normen (grenswaarden) voor luchtkwaliteit. De Minister van Infrastructuur en Milieu heeft overeenkomstig artikel 5.12 van de Wm het NSL vastgesteld. Op 1 augustus 2009 is het NSL vervolgens in werking getreden. Projecten die 'niet in betekenende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit, hoeven niet meer te worden getoetst aan de hiervoor geldende grenswaarden. De beoordelingscriteria of er voor een project sprake is van nibm, zijn vastgelegd in het "Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)". In dit Besluit is vastgelegd dat na vaststelling van het NSL of een regionaal programma, een grens van 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal 1,2 µg/m³ NO₂ of PM₁₀) als 'niet in betekenende mate' wordt beschouwd.

Onderzoek

Het bestemmingsplan voorziet in een planologische regeling voor een ondergrondse hoogspanningsverbinding. In het plangebied liggen de huidige concentraties van NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5} ruim onder de wettelijke grenswaarden. Er worden geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt die leiden tot een substantiële toename van verkeer. De werkzaamheden ten behoeve van de aanleg genereren tijdelijk extra verkeer. In de gebruiksfase zijn bovengenoemde functies onbemand en vinden enkel beperkt verkeersbewegingen plaats voor toezicht en onderhoud. De hoogspanningsverbinding stoot zelf geen stoffen uit die de luchtkwaliteit negatief kunnen beïnvloeden. Het project beïnvloedt dan ook niet in betekenende mate de luchtkwaliteit in de zin van het besluit NIBM. Aan de wettelijke grenswaarden wordt voldaan.

Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

4.9 Geluid

Kader

Bij het opstellen van een bestemmingsplan dient het aspect geluid beoordeeld te worden. Bij het aspect geluid gaat het om het ruimtelijk mogelijk maken van geluidsbron (zoals wijzigingen aan een weg, spoorweg of industrie) enerzijds, en aan bestemmingen die een zekere mate van rust nodig hebben (zoals woningen, scholen en ziekenhuizen) anderzijds. Ruimtelijke plannen moeten voldoen aan de wet- en regelgeving die is opgenomen in de Wet geluidhinder (Wgh), de Wet milieubeheer (Wm) en onderliggende besluiten en regelingen.

Realisatiefase

Tijdens de realisatiefase van de voorgenomen ontwikkeling vinden de nodige werkzaamheden plaats. De werkzaamheden zelf en het materieel om de werkzaamheden uit te voeren veroorzaken een tijdelijke geluidsbelasting voor de omgeving. Het dichtstbijzijnde woonadres

voor de werklocaties in Westerwolde is op ruim 100 meter. Dit betekent dat de effecten beperkt zullen zijn. De Wet geluidshinder bevat geen regels voor dergelijke tijdelijke situaties. Voor bouwen zijn regels voor deze tijdelijke situaties opgenomen in het Bouwbesluit 2012 (art. 8.3) en voor overige activiteiten in de APV (art. 4:6). Tijdens de realisatie werkzaamheden dient aan deze regels voldaan te worden.

Gebruiksfasen

De voorgenomen ontwikkeling is geen geluidgevoelige functie in de zin van de Wgh en veroorzaken geen geluidhinder. Akoestisch onderzoek naar deze verbindingen is daarom niet noodzakelijk.

Conclusie

Het aspect geluid vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling in het plangebied

4.10 Water

Kader

Het opnemen van een waterparagraaf in een bestemmingsplan is wettelijk verankerd in artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) en het overleg met het waterschap wordt gevoerd op basis van artikel 3.1.1 Bro. In die paragraaf dient te worden uiteengezet wat voor gevolgen het plan in kwestie heeft voor de waterhuishouding, dat wil zeggen het grondwater en het oppervlaktewater.

Het waterbeleid, zoals opgenomen in het Nationaal Waterplan 2016-2021 geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Het kabinet zet hiermee in op een robuust en toekomstgericht inrichten van het watersysteem, gericht op een goede bescherming tegen overstromingen, het voorkomen van wateroverlast en droogte en het bereiken van een goede waterkwaliteit en een gezond ecosysteem als basis voor welzijn en welvaart.

Onderzoek

Er is een watertoets opgesteld door Antea Group. In het rapport '*Netversterking Noordoost Nederland 110kV, gemeente Westerwolde, Watertoets, d.d. 23 juni 2023*' zijn de resultaten hiervan beschreven. Dit rapport is als bijlage 8 aan deze toelichting toegevoegd. Onderstaand zijn de conclusies weergegeven van dit onderzoek.

Verhard oppervlak

In de huidige situatie is het plangebied grotendeels onverhard. Dit zal in de toekomstige situatie ook zo blijven. Daarom wordt compensatie voor waterberging niet nodig geacht.

Waterhuishouding

Voor het aanpassen van de inlusing zullen sleuven ontgraven worden tot circa 2,0 m – mv. Voor de aanleg en ontgraving hiervan zal mogelijk bemalen moeten worden. Indien nodig kan hiervoor een bemalingsadvies opgesteld worden.

Oppervlaktewater

In het plangebied zijn op meerdere locaties sloten aanwezig, ook zullen de aan te leggen ondergrondse hoogspanningskabels een hoofdwatgang doorkruisen. Hierbij worden echter geen problemen voorzien omdat de kabels met een gestuurde boring op een diepte tot wel 20 m – mv komen te liggen en daarmee onder de watergangen door gaan.

Waterveiligheid

Volgens de legger van het waterschap Hunze en Aa's zal een van de aan te leggen ondergrondse hoogspanningskabels een hoofdwatgang met naastgelegen overige waterkering kruisen. De kabels zullen op een diepte van 20 m – mv komen te liggen via een gestuurde boring, hiermee worden geen problemen voorzien. Ook is er geen overstromingsgevaar in de regio.

Conclusie

Er worden geen problemen met waterhuishouding voorzien bij het uitvoeren van de werkzaamheden. Mogelijk zal bemalen moeten worden bij het graven van de sleuven. De hoogspanningskabels zullen een hoofdwatgang met waterkering kruisen. Gezien de kabels op voldoende diepte komen worden hierbij geen problemen voorzien.

Juridische borging

Op de huidige plankaart wordt waterberging niet specifiek aangeduid als enkelbestemming water, noch heeft het de dubbelbestemming waterkering. Voor het vernieuwde bestemmingsplan wordt aangeraden om in de regels op te nemen dat waterhuishoudkundige voorzieningen als waterberging binnen het plangebied worden mogelijk gemaakt.

4.11 Externe veiligheid

Kader

Het transport, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen brengen risico's met zich mee door de mogelijkheid dat bij een ongeval gevaarlijke lading vrij kan komen. De discipline externe veiligheid houdt zich bezig met het beheersen van de hieraan verbonden risico's voor mensen die zich in de nabijheid van gevaarlijke stoffen bevinden. Het Nederlandse externe veiligheidsbeleid is gericht op de bescherming van individuen die zich bevinden in beperkt kwetsbare en kwetsbare objecten¹. Deze twee soorten (kwetsbare) objecten worden ook wel de risico-ontvangers genoemd. In het kader van het vaststellen van nieuwe ruimtelijke plannen zoals een bestemmingsplan moet worden getoetst of het realiseren van het plan een onacceptabel extern veiligheidsrisico oplevert. Bij de toetsing moet gekeken worden naar twee soorten risico's, plaatsgebonden risico en groepsrisico.

Onderzoek

De aan te leggen ondergrondse hoogspanningsverbinding valt niet onder de werkingssfeer van wet- en regelgeving ten aanzien van externe veiligheid. Het betreft geen risicovolle inrichting en geen (beperkt) kwetsbaar object. De ontwikkeling zorgt verder niet voor een toename van de kans op een incident bij risicobronnen (plaatsgebonden risico en groepsrisico) of een toename van de effecten van een mogelijk incident. Nader onderzoek is dan ook niet noodzakelijk.

Conclusie

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

4.12 Kabels en Leidingen

Kader

De ongestoorde ligging van planologisch relevante leidingen en hoogspanningsverbindingen dient te worden gewaarborgd. Tevens dient rond dergelijke leidingen en verbindingen rekening te worden gehouden met zones waarbinnen mogelijke beperkingen gelden.

De leidingen en verbindingen zijn te verdelen in drie typen:

1. buisleidingen met een externe veiligheidszone;
2. bovengrondse hoogspanningslijnen;
3. overige leidingen.

De eerste twee type leidingen zijn in ieder geval planologisch relevant. Voor de overige leidingen bepalen bevoegd gezag en leidingbeheerders of deze planologisch relevant zijn.

Voorbeelden van planologisch relevante leidingen zijn leidingen waarin de navolgende producten worden vervoerd:

- gas, olie, olieproducten, chemische producten, vaste stoffen en goederen; - aardgas met een diameter groter of gelijk aan 18 inch;
- defensiebrandstoffen;
- warmte en afvalwater, ruwwater of halffabricaat voor de drink- en industriewatervoorziening met een diameter groter of gelijk aan 18 inch.

TenneT, initiatiefnemer van het voornemen waarvoor dit bestemmingsplan wordt opgesteld, beschouwt haar ondergrondse kabels als planologisch relevant. Gezien het groot maatschappelijk belang van de kabels en omdat er grote problemen ontstaan als de kabels niet meer werken of niet gerealiseerd kunnen worden, is het wenselijk/noodzakelijk deze in het bestemmingsplan op te nemen.

Onderzoek

TenneT draagt er zorg voor dat voor de realisatie van de opstijgpunten en de ondergrondse 110kV-kabelverbinding tijdig met relevante kabel- en leidingbeheerders wordt afgestemd over de uit te voeren werkzaamheden in het plangebied. De bestaande kabels en leidingen onder en nabij het plangebied worden daarbij tijdig geïnventariseerd. Ten behoeve van het project wordt (indien nodig) hierover tijdig afgestemd met de verantwoordelijke netbeheerders. De kabels en leidingen worden waar mogelijk gekruist door middel van een open ontgraving en waar nodig door middel van een persing of gestuurde boring. Alvorens de aanleg plaatsvindt wordt een KLIC-melding gedaan. Aangezien voorliggend bestemmingsplan komt te gelden in aanvulling op de onderliggende bestemmingsplannen is het niet noodzakelijk om bestaande planologisch relevante kabels en leidingen op te nemen in voorliggend bestemmingsplan.

De ondergrondse 110kV-kabelverbinding, geldt in aanvulling op de onderliggende bestemmingsplannen. Daarbij blijft de huidige planologische regeling van deze kabels en leidingen behouden, met als aanvulling dat de aanleg, het beheer en het onderhoud van de hoogspanningsverbindingen die onderdeel uitmaken van dit plan zonder omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden wordt mogelijk gemaakt. Daarnaast vinden er ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling werkzaamheden en/of kruisingen plaats ter hoogte van de bestaande planologisch beschermde bovengrondse hoogspanningsverbindingen Meeden-Zwolle. TenneT TSO B.V. is zowel beheerder van deze verbindingen als mede-initiatiefnemer van voorliggend bestemmingsplan en draagt zorg voor tijdelijke passende maatregelen ten behoeve van het functioneren van de verbindingen tijdens de aanlegfase. Op deze manier worden effecten op het functioneren van deze verbindingen voorkomen.

Conclusie

De voorgenomen ontwikkeling kruist meerdere kabels en leidingen. Eén hoogspanningsverbinding is planologisch vastgelegd. TenneT draagt zorg voor tijdige afstemming met relevante kabel- en leidingbeheerders. TenneT neemt daarnaast passende tijdelijke

maatregelen ten behoeve van het functioneren van de eigen verbindingen tijdens de aanlegfase. Het aspect kabels en leidingen vormt daarmee geen belemmering voor de realisatie van het plan. Daarnaast worden door middel van voorliggend plan de nieuwe ondergrondse 110kV-verbindingen van TenneT planologisch beschermd.

4.13 **Magneetvelden**

Kader

Bij transport van elektriciteit ontstaan magnetische velden. De magnetische veldsterkte wordt uitgedrukt in microtesla (één miljoenste deel van een tesla).

Voor bovengrondse hoogspanningsverbindingen heeft TenneT zich geconformeerd aan:

1. het beleidsadvies van de Minister voor Klimaat en Energie van 21 april 2023, kenmerk DGKE-DRE / 26746813; Voorzorgbeleid voor magneetvelden bij elektriciteitsvoorzieningen

De sterkte van elektrische en magnetische velden is afhankelijk van de aanwezige spanning (elektrisch veld) of de stroomsterkte (magnetisch veld), maar is ook sterk afhankelijk van de afstand tot de bron. Net als bij een warmtebron geldt voor elektrische en magnetische velden dat de veldsterkte snel afneemt wanneer de afstand tot de bron groter is. Bij ondergrondse hoogspanningskabels spelen elektrische velden geen rol. Door de metalen beschermingsmantel om de kabel wordt het elektrisch veld volledig afgeschermd.

Voor wat betreft magneetvelden rond hoogspanningsinfrastructuur geldt een grenswaarde van maximaal 100 microtesla. Deze waarde komt voort uit aanbevelingen van de Europese Unie en geldt als norm voor de maximale blootstelling aan burgers. Het volledige hoogspanningsnet van TenneT voldoet aan deze norm op alle voor publiek toegankelijke plaatsen.

Onderzoek

Voor ondergrondse kabelverbindingen (en opstijgpunten) geldt dat bij de aanleg proportionele bronmaatregelen worden getroffen. Die bronmaatregelen zijn opgenomen in het herijkte voorzorgbeleid. Als bronmaatregel kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het in driehoeksformatie leggen van kabels of het toepassen van driefasenkabels bij een nieuwe ondergrondse kabelverbinding. De bronmaatregelen zorgen er voor dat de magneetvelden in sterkte verminderen en de magneetveldcontour smaller wordt. Daarmee volgt TenneT het herijkte voorzorgbeleid. Overigens adviseert de Minister het bevoegd gezag voor de ruimtelijke ordening om geen specifieke afstanden tot bestemmingen waarin mensen langdurig verblijven te berekenen bij ondergrondse kabelverbindingen en hoogspanningsstation. De Minister acht het voldoende om in deze gevallen enkel de bronmaatregelen te treffen.

Conclusie

Het planvoornemen voldoet aan het huidige beleidsadvies (beleidsadvies van de Minister voor Klimaat en Energie van 21 april 2023, kenmerk DGKE-DRE / 26746813; Voorzorgbeleid voor magneetvelden bij elektriciteitsvoorzieningen). Het aspect magneetvelden vormen geen belemmering voor het planvoornemen.

4.14 Niet gesprongen explosieven

Kader

Na de Tweede Wereldoorlog zijn op diverse plekken in Nederland ontplofbare oorlogsresten (verder OO genoemd) achtergebleven. Deze OO vormen een risico op het moment dat in de nabijheid van deze explosieven activiteiten in de bodem worden uitgevoerd, zoals graven. Voorafgaand aan deze bodemroerende werkzaamheden dient de aanwezigheid van deze OO uitgesloten te worden of dienen eventuele OO verwijderd te worden.

Onderzoek

Antea Group heeft in samenwerking met AVG en in opdracht van TenneT een vooronderzoek ontplofbare oorlogsresten uitgevoerd voor het onderzoeksgebied TenneT Netversterking Noordoost Nederland 110 kV (bijlage). In het rapport '*Vooronderzoek ontplofbare oorlogsresten, netversterking Noordoost Nederland 110kV, locaties 1 en 3 t/m 5, d.d 29 maart 2023*' zijn de resultaten hiervan beschreven. Dit rapport is als bijlage 7 aan deze toelichting toegevoegd. Onderstaand zijn de conclusies weergegeven van dit onderzoek.

Op basis van de beoordeelde feiten is geconcludeerd dat er onvoldoende, of te globale, indicaties zijn voor de mogelijke aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten in het onderzoeksgebied. Het plangebied is niet verdacht op de mogelijke aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten.

Conclusie

Het aspect niet gesprongen explosieven vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

5 Juridische planopzet

5.1 Inleiding

5.1.1 Bestemmingsplan

Een bestemmingsplan regelt de gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden van de gronden in het plangebied. Alleen de regels en de verbeelding zijn juridisch bindend. De plantoelichting bevat de onderbouwing, achtergronden, onderzoeken en motieven van het plan. De toelichting is enerzijds voor de besluitvorming van belang en kan anderzijds van belang zijn bij het interpreteren van de regels of de verbeelding. Het beleid en de planuitgangspunten, zoals verwoord in deze toelichting, hebben in de regels en op de verbeelding van dit bestemmingsplan hun juridische vertaling gekregen in de vorm van bestemmingen en aanduidingen met bijbehorende planregels. De juridische planopzet en de inhoud van de toegekende bestemmingen worden in dit hoofdstuk toegelicht. Dit bestemmingsplan is opgezet conform de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Het plan is mede gebaseerd op de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2012 (SVBP2012). Op de verbeelding zijn bestemmingen toegekend. Bij het opstellen van de verbeelding is gebruik gemaakt van een kadastrale kaart en van de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT).

5.2 Toelichting regels

5.2.1 Inleidende regels

In hoofdstuk 1 'Inleidende regels' bestaat uit twee artikelen:

Begrippen (artikel 1)

Artikel 1 van de planregels bevat beschrijvingen van begrippen welke in het algemeen spraakgebruik onvoldoende vastliggen en waarbij verschil in interpretatie mogelijk is.

Wijze van meten (artikel 2)

In artikel 2 wordt aangegeven op welke manier hoogte, lengte, inhoud en oppervlakte van bouwwerken/percelen gemeten moet worden.

5.2.2 Bestemmingsregels

Hoofdstuk 2: 'Bestemmingsregels' omvat regels die betrekking hebben op het gebruiksdoel van de gronden. Ten behoeve van een logische en eenduidige opbouw wordt conform de SVBP2012 het navolgende opbouw voor de bestemmingsregelingen aangehouden:

- Bestemmingsomschrijving:

Hierin wordt een omschrijving van de bestemming gegeven, alsmede welk gebruik binnen deze bestemming is toegestaan.

- Bouwregels:

Hierin wordt bepaald aan welke voorwaarden de gebouwen en bouwwerken moeten voldoen.

Dubbelbestemmingen

Leiding - Hoogspanning

Deze dubbelbestemming maakt de realisatie van een ondergrondse 110 kV-kabelverbinding mogelijk. Daarnaast zorgt deze dubbelbestemming ervoor dat deze, na aanleg, wordt beschermd. Om dit laatste doel te bewerkstelligen zijn bouw- en aanlegregels opgenomen. De bijbehorende belemmeringsstrook is vastgesteld op basis van het benodigde ruimtebeslag voor aanleg en instandhouding van de ondergrondse 110 kV-hoogspanningsverbinding. Dat ruimtebeslag wordt bij ondergrondse kabelverbindingen gevormd door de buitenste kabel plus een beschermingszone. Daarbij is rekening gehouden met veiligheidseisen, onder andere om veilig (onderhouds)werkzaamheden uit te kunnen voeren en ongestoord functioneren van de kabel te kunnen garanderen.

Leiding - Hoogspanningsverbinding

De dubbelbestemming ligt op een strook aan weerszijden van de hoogspanningsleidingen en hoogspanningsverbindingen. De regeling voorziet in de aanwezigheid van de leidingen en in de bescherming ervan. Binnen de in de planregels aangegeven strook mogen geen gebouwen en bouwwerken worden gebouwd, anders dan ten behoeve van de leidingen. Voor werkzaamheden die schadelijk kunnen zijn voor de leidingen is een omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden opgenomen. Bij de hoogspanningsleidingen is rekening gehouden met de richtlijnen van het Rijk ten aanzien van veiligheidsafstanden. In principe moet de zakelijk rechtstrook worden aangehouden. Deze zone bepaalt de omvang de bestemming. In verband met gezondheidsrisico's vanwege magneetvelden geldt een adviesnorm. De omvang van de zone wordt bepaald door de hoeveelheid stroom die door de leidingen wordt getransporteerd. Omdat de hoeveelheid stroom niet vastligt, ligt de omvang van de zone dus ook niet vast. Deze indicatieve zone is dan ook niet op de verbeelding vastgelegd.

5.2.3 Algemene regels

Hoofdstuk 3 van het bestemmingsplan bevat de algemene regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied van het bestemmingsplan. Hieronder worden de algemene regels van dit bestemmingsplan toegelicht.

Anti-dubbeltelregel

Deze standaardbepaling strekt ertoe te voorkomen dat van ruimte die in een bestemmingsplan voor de realisering van een bepaald gebruik of functie mogelijk is gemaakt, na realisering daarvan, ten gevolge van feitelijke functie- of gebruiksverandering van het gerealiseerde, opnieuw ten tweede male zou kunnen worden gebruik gemaakt.

Algemene gebruiksregels

In de algemene gebruiksregels wordt een voor (vrijwel) alle bestemmingen geldende nadere uitwerking van de op grond van de Wro geldende algemene gebruiksregel gegeven. Het gaat om een verbod om gronden te gebruiken voor het storten van puin en afvalstoffen, het verbod om gronden en gebouwen te gebruiken als seksinrichting. Daarnaast gaat het om een verbod om gronden te gebruiken als opslag van schroot, afbraak- en bouw materiaal, de stalling en opslag van niet meer in gebruik zijnde voer-, vaar- en vliegtuigen. Tenslotte wordt in deze regels het gebruik als standplaats voor kampeermiddelen uitgesloten, tenzij anders bepaald..

Overige regels

In de overige regels is de verhouding geregeld tussen dit bestemmingsplan en de onderliggende vigerende bestemmingsplannen en beheersverordeningen. Ter plaatse van de enkelbestemmingen in dit bestemmingsplan komen de enkelbestemmingen uit de vigerende bestemmingsplannen dan wel beheersverordeningen te vervallen. Ter plaatse van de dubbelbestemmingen in dit bestemmingsplan prevaleren de dubbelbestemmingen en blijven de onderliggende bestemmingen op basis van de vigerende bestemmingsplannen danwel beheersverordeningen van kracht voor zover zij niet strijdig zijn met de dubbelbestemmingen.

Overgangs- en Slotregels

In het bestemmingsplan is het overgangsrecht opgenomen ten aanzien van bouwwerken en gebruik. De formulering is overgenomen uit de standaardbepaling van het Besluit ruimtelijke ordening. Tevens is een slotregel opgenomen welke conform de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2008 is geformuleerd.

6 Economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.1 Economische uitvoerbaarheid

6.1.1 Kosten

De kosten van het gehele project, inclusief procedure, zijn volledig voor rekening van de initiatiefnemer, TenneT. TenneT is zowel financieel als organisatorisch verantwoordelijk voor de aanleg en het beheer van de masten en kabelverbindingen. De leveringszekerheid is een wettelijke taak van TenneT op grond van de Elektriciteitswet 1998, waarin TenneT is aangewezen als netbeheerder van het hoogspanningsnet van Nederland. Dit betekent dat TenneT verantwoordelijk is voor de aanleg en het beheer van het transportnet, het transporteren van elektriciteit en het borgen van de energiebalans (het evenwicht tussen vraag en aanbod). In dat kader stelt TenneT financiële middelen beschikbaar voor uitvoering van dit bestemmingsplan.

TenneT voert vrijwel uitsluitend gereguleerde taken uit. De kaders waarbinnen deze activiteiten uitgevoerd worden, zijn vastgelegd in de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Omdat TenneT zowel in Nederland als in een aantal regio's in Duitsland een monopolie heeft als netbeheerder, worden de kerntaken gereguleerd door onafhankelijke toezichthouders, namelijk de Nederlandse Autoriteit Consument en Markt (ACM) en de Duitse Bundesnetzagentur (BNetzA). Het is hun taak om de belangen van consumenten, bedrijven en netbeheerders af te wegen tegen de doelstellingen van betaalbaarheid, leveringszekerheid en duurzaamheid.

6.1.2 Zakelijk recht

Voor de aanleg, de instandhouding en het beheer en onderhoud van de 110 kV kabelverbinding en bijbehorende opstijgpunten en masten moet TenneT gebruik kunnen (blijven) maken van een strook grond ter plaatse van de hoogspanningsverbinding.

6.1.3 Grondexploitatie

Op grond van artikel 6.12 Wro, lid 1 (afdeling 6.4 grondexploitatie) stelt de gemeenteraad bij de vaststelling van (onder meer) een bestemmingsplan een exploitatieplan vast voor gronden waarop een bouwplan is voorgenomen, indien het kostenverhaal niet op een andere wijze is verzekerd. Aangezien de kosten volledig bij TenneT liggen hoeft er geen grondexploitatieplan te worden opgesteld.

6.1.4 Planschade

Door wijzigingen van de planologische bestemming en de bijbehorende regels, kan er voor belanghebbenden (eigenaren, overige zakelijke gerechtigden en persoonlijk gerechtigden) in de nabijheid van de hoogspanningsverbinding of het koppelpunt schade ontstaan. Deze schade wordt planschade genoemd. De grondslag voor de tegemoetkoming in planschade wordt gevormd door afdeling 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening. Tegemoetkoming is aan de orde

indien schade ontstaat in de vorm van inkomensderving of vermindering van de waarde van een onroerende zaak door een wijziging van het planologisch regime, die leidt tot een planologisch nadeel voor een belanghebbende. Overigens leidt niet ieder planologisch nadeel tot (voor vergoeding in aanmerking komende) schade. Een tegemoetkoming wordt toegekend voor zover de schade redelijkerwijs niet voor rekening van de aanvrager behoort te blijven en voor zover de tegemoetkoming niet voldoende anderszins verzekerd is. Dit laatste is bijvoorbeeld aan de orde bij de vestiging van zakelijke rechten en de verwerving van objecten. In deze gevallen is sprake van een volledige schadeloosstelling dus inclusief een tegemoetkoming in planschade. De planschade is op die manier anderszins verzekerd.

Met de gemeente wordt door TenneT een plankostenovereenkomst gesloten. Onderdeel van deze plankostenovereenkomst is ook de planschade.

6.1.5 Handhaafbaarheid

Het bestemmingsplan is bindend voor zowel de overheid als de burger. De primaire verantwoordelijkheid voor controle en handhaving van de regels in het bestemmingsplan ligt bij de gemeente. Het handhavingsbeleid van de gemeente Westerwolde vormt de basis van de handhaving binnen de gemeentelijke grenzen. Handhaving kan worden omschreven als elke handeling die erop gericht is de naleving van regelgeving te bevorderen of een overtreding te beëindigen. Het doel van handhaving is om de bescherming van mens en omgeving te waarborgen tegen ongewenste activiteiten en overlast. In het kader van het bestemmingsplan heeft regelgeving met name betrekking op de Wet ruimtelijke ordening en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Bij overtreding van deze regels kan gedacht worden aan bouwen zonder vergunning, bouwen in afwijking van een verleende vergunning en het gebruik van gronden en opstallen in strijd met de gebruiksregels van het bestemmingsplan of een omgevingsvergunning.

Uitvoering van bestemmingsplannen dient strikt te worden toegepast en gehandhaafd, omdat met het bestemmingsplan het waarborgen en verbeteren van het leefmilieu kan worden aangestuurd. Een recent bestemmingsplan met duidelijke en hanteerbare regels maakt handhaving eenvoudiger. Wat hierbij wel noodzakelijk is zijn eenduidige en eenvoudige bestemmingsplanbepalingen die goed werkbaar zijn. De doeleindenomschrijving is daarbij belangrijk. Een duidelijke uitleg in de toelichting van het bestemmingsplan van de voorkomende bestemmingen kan verwarring en interpretatieverschillen voorkomen.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.2.1 Overleg ex artikel 3.1.1. Bro

De gemeente Westerwolde is bestuurlijk akkoord en participeert in dit project. Ook zijn de provincie Groningen en het Waterschap Hunze en Aa's in het kader van vergunningverlening bij de ontwikkeling betrokken. In het kader van het vooroverleg ex artikel 3.1.1. van het Besluit ruimtelijke ordening is het conceptbestemmingsplan toegezonden aan de relevante overlegpartners. Er is een inhoudelijke reactie ontvangen van de provincie Groningen die onderstaand van een inhoudelijke reactie voorzien wordt. Het waterschap Hunze en Aa's heeft tevens op het ontwerp bestemmingsplan gereageerd.

1. Verkeer en Infrastructuur

In het document NNON Westerwolde.pdf wordt verwezen naar onze Provinciale Verordening. Daarin wordt niet ingegaan op hoofdstuk 4 Wegen en Vaarwegen een artikel 4.20 Verbodsbepalingen die een verbodsbepaling bevat met betrekking tot provinciale wegen. Dit is relevant omdat de 110 kV-leiding blijkens de bijgevoegde tekening deels onder de berm van de provinciale weg N366 wordt geboord. Mogelijk valt de voorgenomen activiteit onder de uitzonderingsbepalingen van lid 10 van artikel 4.20. Het zal ongetwijfeld gaan om gestuurde boringen, zodat het mogelijk wel zal meevallen, maar vergunningen zijn sowieso nodig. In het document moet hier expliciet op worden ingegaan. Daarnaast vragen wij ons af of rekening is gehouden met de toekomstige tracering van de Nedersaksenlijn, gelet op de ligging van die leiding pal naast de N366.

Beantwoording gemeente

Het kabeltracé zal gerealiseerd worden met een gestuurde boring waarvoor er voordat realisatie daadwerkelijk plaatsvindt een vergunning wordt aangevraagd. Hierbij zal vroegtijdig ook met de provincie afgestemd worden.

Ten aanzien van de Nedersaksenlijn zijn er nu nog geen definitieve tracés bepaald of vastgelegd in besluiten. De gemeente en TenneT zijn op de hoogte dat één van de varianten misschien langs de N366 komt te liggen. Wanneer dat het definitieve tracé wordt treden alle belanghebbenden in overleg om te komen tot een veilige oplossing voor alle gebruikers. Op dit moment is de netversterking dermate urgent dat niet gewacht kan worden op de besluitvorming rond deze Nedersaksenlijn.

2. Wet natuurbescherming

De provincie geeft aan niet alle onderzoeken ten aanzien van natuur gekregen te hebben en heeft daarom ten aanzien van de Wet natuurbescherming aangegeven dat er onzekerheden zijn ten aanzien van de in de toelichting weergegeven conclusies daarover. Ook geeft de provincie aan dat er aanvullende onderzoeken uitgevoerd moeten worden. Middels een nader onderzoek dient te worden aangetoond welke soorten wanneer en op welke manier gebruik maken van het projectgebied en of daarmee een overtreding van de Wnb plaatsvindt.

Beantwoording gemeente

Bij het ontwerp bestemmingsplan is een aangevulde natuurtoets opgenomen waarin ook ingegaan wordt op deze opmerkingen van de provincie. Ook worden er nog aanvullende onderzoeken naar specifieke soorten uitgevoerd op dit moment. Deze onderzoeken zijn bekend voordat het bestemmingsplan vastgesteld wordt. Mocht hieruit blijken dat er vergunningen of vervolgstappen noodzakelijk zijn dan wordt dit afgestemd met het bevoegd gezag/de provincie.

3. Bodem

Voor het onderdeel bodem wordt in het door Antea Group opgestelde document onder hoofdstuk 4.5 Bodem aanbevolen verkennend bodemonderzoek conform de NEN 5740 en eventueel verkennend asbestonderzoek conform de NEN5707/NEN 5897 (afhankelijk van aantreffen van asbestverdachte materialen tijdens verkennend bodemonderzoek conform de NEN 5740) uit te voeren ter plaatse van het plangebied. Wij maken ten aanzien van dit onderdeel een voorbehoud.

Beantwoording gemeente

Het verkennend bodemonderzoek waar om gevraagd wordt uitgevoerd. De definitieve rapportages worden bij vaststelling aan het plan toegevoegd.

Reactie Waterschap Hunze en Aa's

Op het ruimtelijk plan heb ik verder geen opmerkingen en ligt dit met name bij de collega's voor het vergunnen van het kabeltracé onder en langs onze eigendommen/belangen.

Wat betreft het document Watertoets (Antea groep, 23 juni 2023) is dit een voldoende onderbouwing voor de belangen rond het watersysteem. Op het voorontwerp heb ik verder geen opmerkingen.

6.2.2 Participatie

De omgeving (eigenaren, gebruikers en direct aanwonenden) zijn belanghebbend. De doelgroep voor het tracé in Borger-Odoorn en Westerwolde (ca. 40 mensen) is tijdens het proces betrokken en hebben fysieke post ontvangen met een uitnodiging voor een informatiebijeenkomst op 27 juni 2023 en een verwijzing naar de projectwebsite

<http://www.tennet.eu/nl/projecten/netversterking-noordoost-nederland>. Ook de betrokken overheden waren uitgenodigd. Tijdens deze bijeenkomst in De Schaapsberg te Zandberg is een doorlopende presentatie en zijn posters getoond. De individuele gesprekken waren informeel. Met een aantal direct omwonenden en grondeigenaren zijn gesprekken aan de keukentafel gevoerd. Het resultaat van deze gesprekken was niet invloed op de tracékeuze.

6.2.3 Communicatie

Bij het project worden omwonenden en belanghebbenden via diverse kanalen geïnformeerd en betrokken, waaronder via informatieavonden en de projectwebsite. Op de projectwebsite wordt ingegaan op het project, de beoogde planning en het laatste nieuws. Ook zijn er antwoorden op veelgestelde vragen te vinden. Daarnaast vinden 1-op-1 gesprekken plaats met eigenaren en bewoners met wie specifieke zaken af te stemmen zijn. Ten tijde van de bekendmaking van het ontwerpbestemmingsplan is dit breed aangekondigd.

6.2.4 Ontwerp bestemmingsplan

Het ontwerp bestemmingsplan heeft op grond van artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening van 7 december 2023 t/m 17 januari 2024 gedurende zes weken ter inzage gelegen. In deze periode konden zienswijze gegeven worden. Er zijn geen zienswijzen ingediend in deze periode.

De informatie die in ### is opgenomen is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor ### is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct melding te maken bij security@anteagroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan ### ontlelen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Tolhuisweg 57
8443 DV HEERENVEEN
Postbus 24
8440 AA HEERENVEEN

E. X

www.anteagroup.nl

Copyright © 2023

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.